

Oba kongresa sta za nami. Kakor VI. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, tako tudi IV. kongres Socialistične zveze delovnih ljudi, sta prinesla zelo velike in pomembne sklepe o ciljih in nalogah, ki jih moramo kot člani Socialistične zveze izvajati, da bi čim hitreje izgradili boljše prihodnost — socializem.

Vsi komunisti in zavedni člani Socialistične zveze se dobro zavedajo, da so te naloge velike, da so za njihovo izvedbo potrebni napori vseh nas ter da so tako pomembne, da zahtevajo ves delovni polet in vso revolucionarnost naših ljudi.

Toliko za uvod. Namen tega članka je, na kratko in morda kritično prikazati delo v terenskih organizacijah Socialistične zveze delovnih ljudi v Celju. Vsi komunisti in lahko trdimo tudi večina delovnega ljudstva je odobraval in z zadovoljstvom sprejela sklepe obeh kongresov. Vendar opažamo, da se komunistične organizacije, glasi tiste, ki so se formirale na terenu in terenski odbori Socialistične zveze, še niso znašli v svojem delu. Na šestanški razpravi sicer o vlogi in nalogah Socialistične zveze in o odnosu komunistov do nje. To je pa tudi vse in vendar premalo. Organizacije še vedno iščejo poti, na kakšen način bi najbolj uspešno izvajale deklaracijo o ciljih in nalogah Socialistične zveze. Podoba je, da se v naših organizacijah premalo misli s svojo glavo, da ljudje v njih še vedno želijo in tudi pričakujejo direktiv in napotil od zgoraj, kot takrat, ko je bila »Fronta transmissija Partije«.

Danes pa je to drugače. Komunisti morajo prvenstveno delati v najmočnejši in najbolj množični politični organizaciji — Socialistični zvezi. Zato je prva naloga komunistov članov Socialistične zveze, da skupaj z nekomunističnimi člani Socialistične zveze izdelajo enotno politično linijo in jo prično uresničevati. To je začetek našega praktičnega dela za uspešen razvoj terenskih organizacij, katerih dejavnost je še marsikje na mrtvi točki.

Navedel bom nekaj konkretnih primerov s terena v prvi četrti, ki so verjetno več ali manj podobni drugim terenom v Celju. Naj bodo navedeni primeri tudi njim v korist. Na podlagi anketnih podatkov je organizacija Zveze komunistov ugotovila socialni sestav volivcev v tej četrti. Anketa je pokazala, da je na terenu 28% delavcev, 34% nameščencev, 28% gospodinj in 10% obrtnikov, dijakov ter ostalih po klicev. Je torej pretežno delavsko-nameščenska četrt z dokaj velikim številom gospodinj. Nič kaj razveseljujo slika pa ni pokazala anketa med komunisti v tej četrti. Od 104 komunistov, ki so doslej izpolnili anketo, čita Ljudsko pravico 57, nanjo je pa naročenih le 27; Slovenski poročevalac čita 61, nani je naročenih 30; Delavsko enotnost čita 20, nanjo je naročenih 12; Ljubljanski dnevnik 25 (7); Savinjski vestnik 15 (5); Komunisti 26 (3); Delo 11 (1); Borbo 13 (—); Naša žena 3 (—); Večer 4 (2). Knjižnico obiskuje 19 komunistov, Ljudsko univerzo 21 in gledališče 36. Ti podatki nam povedo, da se komunisti v tej četrti premalo zanimajo za svoj ideološki kulturni dvig, brez katerega delo med množicami ne more biti uspešno.

Ker je glavna naloga Socialistične zveze delovnih ljudi dvig zavesti delovnih množic in njihova preobrazba v smeri večanja socialistične demokratičnosti, je terenski odbor Socialistične zveze osnoval propagandno komisijo, ki se je že sestala. Preobrazba ljudi ni lahko delo, ne da se doseči vidnejših uspehov kar čez noč. Vendar bo ta komisija, če bo delavna, lahko pomagala terenski organizaciji Socialistične zveze in drugim množičnim organizacijam na najtežjem in najvažnejšem področju. Že no zgoraj omenjenih statističnih podatkih sodeč, stoji pred komisijo težke naloge. Ker je v tej četrti največ delavcev in nameščencev, bo njena naloga, da organizira vsaj enkrat mesečno res aktualno, zanimivo in dobro pripravljeno predavanje, ki bo zadovoljilo visoko kvaliteten zahteve nameščencev in delavcev. Ker je precej visok odstotek gospodinj, bo naloga komisije, da aktivizira tudi dejavno ženo v četrti. Ena glavnih nalog komisije bo tudi, čeprav se praktično ne ve na kak način bo k njej pristopila, da zainteresira člane Socialistične zveze za večji obisk Ljudske univerze, gledališča in raznih kulturnih prireditev, kakor tudi za večji poseg po naših časopisih. Na teh področjih čaka vse nas še dosti dela. In če bomo tu dosegli izboljšanje, bomo lahko rekli, da smo nekaj napravili. Zlasti tisk, ki je eno najuspešnejših sredstev za dvig socialistične zavesti, je premalo razširjen v našem mestu. Od približno 25.000 prebivalcev gre v Celju le 2.400 izvodov Slovenskega poročevalca, 500 izvodov Ljudske pravice, 3.000 izvodov Savinjskega vestnika in 800 izvodov Ljubljanskega dnevnika. To je za Celje vsekakor premalo.

Ker so ti problemi skupni in je isto stanje tudi verjetno v ostalih četrtih, bi bilo morda prav, da bi jih reševali skupno s pomočjo Mestnega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi. Da bi pa dobiliene izkušnje prenašali, bi bilo želeli, da se člani in funkcionarji Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnih ljudi bolj pogosto opoljšajo v tisku (zlasti v našem lokalnem časopisu).

Ce je bil maršal Tito, predsednik FLRJ, deležen v Londonu sprejema, kot ga redko doživlja državnik — kot ga še ni nihče po vojni doživel — ni to samo odraz fluida močne in privlačne Maršalove osebnosti ali pa dejanje potence kurtoazije, temveč sijajno potrdilo ugleda nove Jugoslavije v svetu, njene pomembnosti v verigi kolektivne varnosti ter odsev elementarne želje Britancev za ohranitev miru in trdnosti v svetu. Zdelo se je, da skupne britanske in jugoslovanske narodnosti, ki jih veže tradicija dveh svetovnih vojn, vera v svobodo in človečanske pravice ter skupno življenje v senci hladne vojne, kateri se ni še nihče tako dosledno postavil po robu kot jugoslovanski narod.

Jugoslovonom ni nikdar inponirala materialna sila. Če bi jim, bi bil nemogoč zlom z osjo marca 1941, nemogoča borba proti štirim okupatorskim armadam in kupom kvizlinških vojsk, nemogoč odpor informbiroju I. 1948. — Izjava, ki jo je podal G. Allen, bivši ambasador ZDA v Beogradu, zapuščajoč Jugoslavijo ob svojem prihodu v Frankfurt. Izjava, ki ni bila majhna in je vredna pozornosti. Takšne nas svet ceni, takšne nas upošteva in takšni smo. Maršal Tito je pa posebej ljubeč jugoslovanskim narodov in granitna garancija, da takšni ostanemo. Najvišji odraz trdnosti, odločnosti in borbene sposobnosti.

Svet drugega fin de millénaire-a je premajhen, da bi lahko narodom dovoljeval izolirano življenje. Skupno življenje je za mogoče le, če nepoznavanje in nezaupanje nadomesti era medsebojnega sodelovanja, prijateljstva, spoštovanja suverenitete in nevmešavanja v notranje zadeve.

Na žalost živimo v obdobju, ko hoče surova sovjetska imperialistična sila, ki preživlja svojo kulminacijo najti izhod iz protislovij v katerih se duši, v vsiljevanju svojega »paz tartarica« drugimi narodom. Mračna sila, ki visi kakor Damoklejev meč nad svobodoljubnim svetom. Takšno obdobje pa zahteva, ne samo močnih živcev, temveč iskrenega sodelovanja in sloge, ki daje prvu materialno podlago.

Balkanski pakt, sklenjen med Turčijo, Jugoslavijo in Grčijo, je prvi odločen korak na tej poti. Tisto, kar se Zapadu po letih razprav in demantiranj ni posrečilo so balkanski narodi — na katerih dobro voljo, se je vedno s ske-

Angleži so z navdušenjem sprejeli maršala Tita

Ce smo kdaj zamudili s kakšnimi novicami, smo tokrat prav gotovo. Jugoslovanska javnost se za obisk maršala Tita v Veliki Britaniji tako zanima ter smo prepričani, da niste čakali kaj vam bomo o tem mi poročali. Gotovo je vsi poznate skoraj vse podrobnosti Maršalove potovanja na šolski ladji Galeb, brali ste o paradah na Malti, v Gibraltarju, o časteh, ki so jih Angleži izkazali našem predsedniku vzdolž vse poti do Britanije, kakor tudi o svečanem sprejemu v Londonu, kjer so ga poleg tisočev Londončanov pozdravili najvišji predstavniki angleške vlade in kraljevske hiše.

Morda vam pa lahko postrežemo s podrobnostmi, ki jih slovenski tisk ni prinesel:

Angleži so se po objavi, da je maršal Tito na potu v njihovo državo, živo zanimali za njegov prihod in za spored njegovega bivanja v Britaniji. Stalni sodelavec »Borbe«, Bogdan Pešić je sporočil v domovino, kako navdušeno pričakujejo Maršala Angleži. Križaril je po vsem Londonu in vpraševal vsakega na kogar je naletel, kaj mislijo o Titu. Londončane ni premotilo slabotno zoperstavljanje angleških katolikov, ki so po enem kopitu odvrčali Maršalov obisk. Teh katolikov, ki so v Angliji v neznatni manjšini, ni težko spoznati kot ekspoziuro Vatikanu, kakor ni bilo mogoče resno jemati besed angleških kominformistov, katerih je še manj od prejšnjih.

Nikakor ni mogoče, da bi bila v Jugoslaviji diktatura, je izjavil želez-

pisu). Tako bomo uspešne oblike dela prenašali iz ene organizacije na drugo, naši aktivisti pa bodo spoznali, kako mnogo jim tisk lahko pomaga v borbi za socialistično prevzgojo ljudstva in njih samih, za oblikovanje novega, trdnega in samostojno mislečega političnega borca.

Doseženi uspehi bodo naš najlepši pozdrav, ki ga bodo izročili 26. aprila v Ljubljani od nas izvoljeni delegati kongresu OF Slovenije.

-ma-

psu gledalo — izvedli v rekordnem času. Tu je vzgled! Različna družbena ureditev za narode dobre volje ni in ne more biti ovira. Važno je le dejstvo, da je svobodni svet ogrožen in da se mora sili zoperstaviti le s silo, ki bo vsakega agresorja prisilila k premišljevanju. Vse drugo so lirični iztiski neodgovornih »neutralecev« in preračunana propaganda agentov Picasso-jevega goloba. Formalni sporazumi so drugorazrednega pomena. Biti morajo le posledica tištega, kar narodi čutijo. — Sporazumi se pišejo v srcih narodov. — Drugače so le prazne krpe papirja.

Pot mednarodnih odnosov, po kateri stopa Titova Jugoslavija, je vzgled vsem tlačnim kot svobodnim narodom. Je primer upoštevanja in spoštovanja Ustanovne listine ZN. To je pot medsebojnega sodelovanja in prijateljstva.

Zavezniški London je sprejel maršala Tita kot predstavnika herojskih jugoslovanskih narodov in kot predstavnika zavezniške sile, ki še ni nikdar prelomila besede in katere svobodoljubnost je postala že legendarna.

Ceprav je obisk polifocičen in predmet razgovorov širok, je nedvomno, da se bodo obdelala vsa vprašanja, ki se tičejo obeh dežel, vprašanja kolektivne varnosti in bodočih medsebojnih odnosov. Da ne govorimo o tem, da bo sestanek z odgovornimi osebami britanskega javnega življenja poglobil medsebojno razumevanje ter izostril resnično podobo Jugoslavije britanskim očem. Prijateljski obisk, ki bo koristil obema deželama!

Karakterističen uvodnik »Daily Mirror«-ja, v katerem pravi, da nobeden državnik ne občuti tako hladne vojne kot maršal Tito in da lahko njegovi nasveti mnogo pripomorejo britanskim državljanom, da bodo lahko podprli realistično politiko Velike Britanije, dovolj jasno osvetljuje javno mnenje otončev in važnost, ki jo pripisujejo predsednikovemu obisku.

Ne vemo, če se bo Maršal dotaknil v razgovorih vprašanja Trsta, ki je predmet vprašanje obeh prizadetih držav. Nedvomno pa je, da je stališče Italije do Jugoslavije, italijanski teritorialni pohlep v sedanjem obdobju nemogoč in skrajno škodljiv. Italijanska iredenta postaja s tem neposreden pomočnik Kremlja. Vrata Balkanskega sporazuma so široko odprta, toda le za enakopravne partnerje. Dejanja italijanske vlade pa težijo k vsemu dru-

niški delavec New Wiljems, kajti vaši narodi tega pri svoji svobodoljubnosti ne bi prenesli. —

— Tito je močan fant — je izjavil pristaniški delavec Bill Dolton — težak, ki je bil svojčas član angl. KP, pa mu je postalo to odvratno. — Ne verjamem, da bi pri vas preganjali katolike. Kar se Stepinca tiče, tega bi morali... — je povedal svoj preprosti recept. —

— Kogar papež preganja, ta je gotovo dober človek — je izjavil prodajalec časopisov Tanni Smith, medtem ko je avtobusni sprevidnik dejal: — Kaj neki se naši gentlemeni tako razburjajo, če ste obesili tistega škofa? — Ko mu je Pešić povedal, da ga nismo obesili (Stepinca) in da je na svobodi, je rekel: — Toliko slabše. —

Pešić je obiskal tudi one, ki so drugačnega mišljenja, toda od teh ni nihče hotel dati izjav. Izvijali so se, a nekateri celo priznali, da so v svojih prejšnjih izjavah šli predaleč.

Zanimalo vas bo, kaj mislijo Angležinje o Titu. Mlada, lepa Jean Forbs, ki je pred našim novinarjem pravkar prelistavala ilustriran časopis je rade volje odgovorila. — Meni se zdi Tito zelo lep človek. Ne bi mu prisodila toliko let. Škoda, da ni njegova soproga z njim. Gotovo je pogumna, če je bila major. —

Tako je Bogdan Pešić nabral polno »Borbino« stran izjav Britancev od najnižjih do poslancev v parlamentu. Vsi si od Titovega obiska obetajo mnogo v korist zblizanja angleškega in jugoslovanskih narodov in v korist miru. Vsi govorijo o Titovi osebni hrabrosti in njegovemu pogumu govoreč: Tito je človek, ki se je uprl Hitlerju in Stalinu. — Ne manjka pa tudi izjav o Davidu, ki je potolkel Galjota.

Ni torej čudno, če se je na cestah in ulicah, kjer se je vozil Tito s svojim spremstvom kar gnetlo ljudi, če so mu ob mnogih prilikah skandirali »Heroj Tito« in če je Titov obisk v Veliki Britaniji zasenčil vse svetovne dogodke ne samo v angleškem tisku, temveč po vsem svetu, kjer prve strani polnijo poročila o tem velikem dogodku.

gemu kot k spoštovanju enakopravnosti in medsebojnega sodelovanja.

Italijanski imperializem je vpregel v svoj voz še vatikansko vprego, ki ne prepušča ničesar, le da bi voziček izvelela iz zavoženega kolovoza. Čas je, da odgovorni državniki Italije spoznajo jalovost svojega početja in si osvoje prepričanje, da bodo najbolje služili svojemu narodu, če opuste zavijanje rimske volkulje, katere sonce je zašlo. Cloveštvo stoji pred večjimi problemi kot je »tržaško vprašanje«, ki z malo dobre volje—Jugoslavija jo je v zadostni meri pokazala — sploh ni problem. To so spoznali in spoznavajo tudi državniki dveh narodov. Da pa narodi spoštujejo in cenijo Jugoslavijo, je pre-

Minulo je komaj pet let, kar je bil dokončan zadnji popis prebivalstva Jugoslavije. Ker stojimo neposredno pred novim popisom prebivalstva, ki se bo vršil od 1. do 3. aprila 1953, ni odveč, če takoj odgovorimo na vprašanja, ki so se s tem v zvezi morda pojavila. Pri pominjamo, da bo naš list temu vprašanju v prihodnji številki posvetil več prostora in poizkušal objasniti nekaj statističnih podatkov Celja, ki so zanimivi za vse.

Statistična služba je v našem obdobju postala tako važen sestavni del javnega življenja, da si brez nje nemoteno funkcioniranje družbe težko predstavljamo. Čim modernejša, naprednejša je neka država, tem bolj razvita in obširna je njena statistična evidenca. Z eno besedo, statistika je precizno ogledalo družbenega stanja XX. stoletja. Vse stvarne analize, zaključki in prognoze so brez nje brezpredmetni in neizvedljivi. Brez tega pa ni in ne more biti smotrnega upravljanja in reguliranja gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja.

Odgovor na vprašanje, zakaj ponovni popis po tem relativno kratkem obdobju bi bil na kratko tale:

1. Vprašanja, ki so jih zastavljale vprašalne pole prvega popisa, so bila preozka in ne odgovarjajo v zadostni meri našim današnjim potrebam.

2. Spremenil se je naš gospodarski sistem in z njim socialna struktura prebivalstva, korenite izpremembe v gospodarstvu so morale najti odmev v prebivalstvu.

3. Demokratizacija in decentralizacija ljudske oblasti zahteva točen pregled nad prebivalstvom, ne glede na to, da so se pri tem izvršile upravno-

Posvetovanje sindikalnih odborikov v Slovenskih Konjicah

V začetku marca je KSS v Slovenskih Konjicah pripravil posvetovanja sindikalnih odborikov v Konjicah, Zrečah in Ločah. Udeležba je bila povsod dobra, iz česar se da sklepati, da je zanimanje odborikov in njihov čut odgovornosti porastel. Predvsem so tu razpravljali o delu in nalogah odborov, o pripravi za volitve v nove delavske svete in odpušcanju delavcev ter o otroških dokladah. Seveda vse to ne predstavlja nekaj novega, toda v našem razvoju se iz dneva v dan pojavljajo nova vprašanja, ki zahtevajo obravnave in rešitve.

Eno izmed teh je pravilno izplačevanje otroških doklad, njihova uporaba in razmerje do osnovne plače delavcev. Odborniki v Zrečah so n. pr. iznesli nekaj primerov, ko se doklade nepravilno uporabljajo, so pa tudi posamezni slučaji, da delavci z večjim številom otrok pri delu niso najboljše. Mislijo si namreč, saj me zaradi večjega števila otrok že iz socialnega čuta ne morejo odpustiti. Tak primer je v Tovarni usnja KONUS, kjer je od 4. januarja t. l. zaposlen neki delavec s 6 otroki, pri delu pa je v dotičnem oddelku med najslabšimi, čeravno njegova fizična moč delu, ki ne zahteva posebne kvalifikacije, odgovarja. V takih primerih se je res težko odločiti, ali naj se takega odpusti ali ne. Treba je pa zopet vedeti, da tovarne in podjetja ne morejo postati neke vrste socialne ustanove, kjer naj bi nekdo bil zaposlen le zaradi tega, ker ima veliko otrok. Če more večina pošteno delati, zakaj tudi ti posamezniki ne bi mogli izpolnjevati svojih nalog v proizvodnji. Kdor meni, da je zaposlen le iz usmiljenja, naj se zaveda tudi svojih obveznosti, ki jih ima do skupnosti, saj mu ta daje večino sredstev za pravilno oskrbovanje njegovih otrok. Odborniki iz Zreč so bili mnenja, da bi to vprašanje bilo potrebno rešiti z zakonitimi predpisi.

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Pošt. pr. 12. Tel. 20-07. Ček. račun 620-T-250 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Cetrletna naročnina 75, polletna 150, celoletna 300 din. Izhaja vsako soboto. Poština plačana v gotovini.

priljiv dokaz bleščeč londonski sprejem, ki je marsikateremu zakulisnemu junaku bruno v očesu.

Ce bi utegnili biti neposredna posledica londonskih razgovorov neka formalna zveza med Veliko Britanijo in Jugoslavijo, sedaj niti ni važno. Važno je to, da že sedaj obstoja prijateljsko sodelovanje med obema državama, ki stalno pridobiva na širini in globini ter da je Jugoslavija dejansko važen člen v verigi samoobrambe. Britanski in jugoslovanski narodi čutijo, da so si po naporih, težnjah in željah zelo blizu. Obisk maršala Tita, ki ga je London sprejel z odprtimi rokami, je nov doprinos k skupnim naporom svobodoljubnega človeštva za ohranitev miru.

Popis prebivalstva

teritorialne izpremembe in nove enote nimajo točnega pregleda stanja oziroma gibanja prebivalstva niti točnega pregleda njegove socialne strukture.

In končno zahteva to od nas dostojnost, ki jo imamo do organizacije Združenih narodov, ki vodi statične podatke prebivalstva držav članic in katere rabi za svoje nemoteno in občečloveško koristno poslovanje. Odgovornost, ki smo jo sprejeli s članstvom do organizacije, ki predstavlja danes v svetu dejanski forum mednarodnega sodelovanja, je za nas moralno obvezno.

To bi bil v kratkem odgovor na vprašanje kakaj, jasno pa je, da moramo posvetiti popisu vso tisto pozornost, ki jo zasluži, če hočemo, da bo to delo koristno. Slab popis je slabši od nobenega. Da do tega nebo — niti ne sme priti — smo moralno in materialno odgovorni pred družbo, ki ga potrebuje.

Nagradni natečaj „Popis prebivalstva“

Kakor smo že v prejšnji številki objavili, razpisujemo danes nagradni natečaj.

Nagrada natečaja se lahko udeleži vsak čitatelj »Savinjskega vestnika« do 30. t. m. Odgovoriti pa je treba na naslednja vprašanja:

Koliko prebivalcev ima Celje danes? Koliko je v Celju zaposlenih prebivalcev? Določene so naslednje nagrade:

1. 1500 din; 2. 1000 din; 3. 500 din. Posebna komisija, katero bodo sestavljali predstavniki uredništva »Savinjskega vestnika«, Mestnega odbora socialistične zveze in Mestnega statističnega urada bo pregledala vse odgovore, nagrade pa bodo dodeljene tistim reševalcem, ki bodo najbolj točno uganili število prebivalcev in število zaposlenih. Kot kriterij bo služil popis prebivalstva izveden 31. marca.

Rezultati nagradnega natečaja bodo objavljeni v soboto, dne 11. aprila.

Podobno je z izplačevanjem podpor začasno nezaposlene, kjer so zlasti odborniki iz Konjic sprožili dokaj močno diskusijo. V večini so bili mnenja, da naj bi se namesto direktne podpore, ki v merilu države znese lepe milijone, ta denar dal v različne investicije in za popravila, bodisi stanovanjskih zgradb, komunalnih naprav in podobno. Med nezaposlenimi so ljudje raznih poklicev, ki jih prav pri takih delih potrebujemo. Tako rešitev nam še posebej narekuje štednja z vsemi razpoložljivimi sredstvi, ki jih danes povsod tako nujno potrebujemo. Tako bi dosegli, da bi tem ljudem dali primerno, pa četudi le začasno zaposlitev, hkrati pa bi denar, ki ga ustvarijo, naši delovni ljudje, pametno in koristno uporabili, saj ga izdati itak moramo. Brez dvoma pa zahtevajo ta vprašanja temeljite proučitve ter odgovarjajoče rešitve.

CINKARNA BO ŠE LETOS DOBILA NAPRAVE ZA ZBIRANJE ŽVEPLOVIH PLINOV IN ZA PRIDOBIVANJE ŽVEPLENE KISLINE

Po zadnjih vesteh je Cinkarna zaključila v Zahodni Nemčiji pogodbo za zgraditev zbiralnih naprav za žveplove pline in predelavo teh plinov v žvepleno kislino. Naprave bo postavila v Celju trdka, ki jih bo dobavila. Naprave bodo sicer zelo drage, pač pa računajo strokovnjaki, da se bodo s pridobivanjem in prodajo žveplene kisline v nekaj letih že amortizirale.

Sprva se bo škodljivost plina zmanjšala za več kot polovico, pozneje pa jih bodo popolnoma odstranili, ker so že bili nevarni za rastlinstvo in živa bitja v severovzhodnem predelu mesta in bližnji okolici. Največ pridobljene kisline bomo porabili doma. Pretežni del bo dobivala tovarna organskih barvil. Uporabljen pa bo tudi za izdelavo umetnih gnojil.

Pagled na svet

Ljudje, ki so razočarani nad politiko kot nad neko nadnaravno silo, ki je bolj ali manj prepuščena posameznikom posebne vrste, radi pozabljajo na silni, nepremagljivi vzvod, ki politiko premika — to je, človeška volja, človeška zavest. Nekateri pri tem radi prepuščajo jadra politične barke ekonomskim zakonitostim, ki da same po sebi ženejo usodo človeštva, ne da bi ono pri njej imelo kakršno koli besedo. Ne prvi ne drugi niso na poti k zapleteni resnici o pisanem človeškem življenju. Kdo od naših prednikov pred — recimo — 100 leti bi si le v sanjah upal misliti na to, da bo sin preprostega zagorskega kmeta in slovenske matere, proletarec po poklicu in po zavesti, prispel z vojno ladjo na Tower Bridge, da ga bo na najprezentativnejšem Squaru v Londonu pričakal prvi predstavnik angleškega Commonwealtha, vojvoda Edinburški, moč angleške kraljice, Churchill, ki že 50 let pomeni enega prvih mož na planetu, in drugi veljaki modrega in pogumnega Albiona? In vendarle se je to zgodilo. Ne samo zaradi maršala Tita, marveč tudi zaradi tistega, kar on poleg vsega drugega predstavlja! Predstavlja voljo in zavest jugoslovanskih narodov, ki nocoje biti sužnji niti Nemcu niti Rusu. To se pravi, da predstavlja nekaj, kar je bilo, je in bo čast in veličast človeškega rodu, živa zavest in zavest svobode in enakopravnosti med narodi in ljudmi!

Takih predstavnikov je malo. Tudi takih ljudstev ni mnogo na svetu. To ni razizem, le preprosta samozavest, ki jo potrjuje dejstva. Ni čudno, če svetovni tisk posveča toliko pozornosti obalam Albiona. Ta se ves čas po vojni premišlja, da bi z Evropo navezal prirne vezi, ki bi držale tudi, kadar bi bilo treba prijeti za orožje v obrambi svobode. Vse preveč ima v spominu, kako je klenila Evropa pod zlobno premišljenimi udarci besnečega »Napoleončka« iz Berlina, vse do Hammerfesta do Krete. Spominja se, kako se je v Franciji znašla Pétaínova skupina in morda za vedno zbila s ponosnega čela francoske Mariane diadem velisile, gloriolo naroda, ki ga lahko nekaj potre, nikakor pa ne stre. Pariz, središče sveta! Kje so te tisti časi! Razumljivo, da se Pinaya, Schumana, Bidaulta in Mayerja drži nekaj vichyjske ponilnosti, gepiga, ki je ne more spraviti s sveta niti sivolasi maršal Juin s svojimi inspekcijami na Daljnem vzhodu. Vojna, ki se proti volji večine francoskega naroda razvema v Vietnamu, jemlje Franciji duševno in materialno moč, da bi ponovno prevzela vodstvo Evrope v svoje roke. Tako se uresničuje stara Marzova resnica, da narod, ki drugim ne dopušča svobode, tudi sam ne more biti svoboden. Skoda! S topaplajočim se ugledom francoskega imperija gine za obzorje tudi blesteči ugled tistega visokokulturnega svobodnjaštva, ki je ena izmed glavnih sestavin evropske moči in veljave.

Videti je, da se svet v svojih razdajih vedno bolj krči in zmanjšuje. Mnogo se govori o združevanju svobodnih ljudstev, o arabskem bloku, o bloku držav, ki imajo španjščinjo za uradni jezik, o Aziji, ki naj bi jo po Stalinovi smrti vzel v roke — ne Malenkov, ampak Mao Tse-tung; samo Evropa to stran železne zaves se trmasto oklepa svoje zgodovine. Vsi mostovži, ki jih preko jarkov sovraštva in nezaupanja meče strah pred invazijo nezasišlanega birokratskega sistema z vzhoda, so prekratki ali pretrhli. Udaajo se pod navalom preteklih zločinov, pod protislovji, ki so vsem znana, ki pa jih ni mogoče spraviti s sveta drugače, kakor če se pozabijo s stisnjenimi zobmi. Vse pa kaže, da bo treba prej ali slej to le narediti. Posebej bi bilo treba to priporčiti ljudem, ki pašujejo v palači Chigi: tem nikakor ne gre v glavo, da so minili časi, ko so s pomočjo nemškega orožja harali po Balkanu. Naj še tako obližujejo prste po tripartitni pogodbi, nov d'Annunzio, ki bi se spravil na Trst, bi utegnil dobiti močnejšo lekciijo, kakor so bile vse dosedanje, kar jih je italijanski »imperij« doslej dobil. Podobne lekciije so potrebne tudi nekateri filonacistični elementi v Avstriji, ki bi radi ribarili v kalnem na račun avstrijskega naroda. Zanimivo je to, da se iz zgodovine prav tisti najmanj nauče, ki se ob vsaki priliki nanjo sklicujejo.

PLANINSKA ŠTAFETA JE PRI ROGATCU ZAPUSTILA SLOVENIJO

3. marca je Slovenska planinska štafeta predala na slovensko-hrvaški meji štafeto palico hrvaškimi planincem. Na vsej poti jo je pozdravljalo prebivalstvo. V Rogatcu je bil celo miting in ko je odhajala štafeta dalje so jo spremljali z godbo in predstavniki množičnih organizacij. Štafeto so predali planincem pri Straži.

DEKLETA IZ POLJA OB SOTLI SO SE UCILA KUHAITI IN GOSPODINJITI

Pred kratkim so dekleta iz Polja ob Sotli dokončala gospodinjisk tečaj. Za zaključek so priredila razstavo jedil in ročnih del. Tečaj sta vodili tov. Marija Zlende in Anica Hrstnik. Veliko pomoč je nudila tudi OZZ Celje-okolica.

IZ REDNE LETNE SKUPŠČINE TRGOVINSKE ZBORNICE ZA OKRAJ CELJE-OKOLICA

Za pravilne odnose v blagovnem prometu

V ponedeljek, 16. marca je zasedala v Celju letna skupščina Trgovinske zbornice za okraj Celje-okolica. Navzoči so bili številni delegati iz okolice Celja, saj je bila udeležba 80%. Predsednik zbornice tov. Mišo Bobovnik je v daljšem poročilu orisal delo in dosežene uspehe ter nakazal tudi smerice za bodoče delo zbornice. Poleg izvolitve novega upravnega odbora, katerega vodstvo so zopet zaupali dosedanjemu predsedniku tov. Bobovniku, so izvolili nadzorni odbor ter odbora za finančna vprašanja in vzgojo kadrov. Ivolili so tudi člane odsekov za živilsko stroko, poljske pridelke, industrijsko in lesno stroko ter komisijo za kulturno ureditev trgovskih obratov, člane častnega sodišča ter tožila.

Razpravljali so tudi o spremembah poslovnika in pravilnika o reorganizaciji in poslovanju tajništva zbornice in osvojili nekatere spremembe. Po daljšem obravnavanju so sprejeli tudi zaključni račun za leto 1952 ter predračun dohodkov in izdatkov za leto 1953.

V razpravi so nekateri delegati skušali prikazati stopnjo akumulacije v svojih podjetjih kot previsoko, zlasti v primerjavi s sorodnimi podjetji, kjer je le-ta nižja. Iz te razprave se je dalo čuti, da je akumulacija v nekaterih podjetjih nepravilno razdeljena. Zlasti je to prišlo do izraza med rudnikom Zabukovca in laškim rudnikom. Tem je odgovoril predsednik okrajnega ljudskega odbora tov. Miran Cvenk, ki je bil prisoten kot gost. Dejal je, da se ne strinja z izlaganji, da je razprava o akumulaciji preveč kritična in neobjektivna. Poudaril je, da sta okrajni družbeni plan pretresala oba zbora, ki dobro poznata zmoglosti posameznih gospodarskih podjetij.

Za njim se je oglasil predsednik zbornice tov. Bobovnik, ki je rekel, da se strinja s predsednikom okraja

ter poudaril, da je naloga zbornice podpreti prizadevanja okraja in mu pomagati pri izvrševanju njegovih nalog, kajti le s skupnim delom bomo lahko prebrodili vse težave, ki nam jih je lani povzročila suša. Dejal je, da je prav, če delegati iznašajo svoja mnenja, kajti le na podlagi borbe mnenj se pride do pametnih zaključkov, vendar naj bo razprava objektivna in konstruktivna.

Nato je povzel besedo tov. Steblovnik, direktor Trgovskega podjetja OZZ. Govoril je o potrebi za čim hitrejši dvig trgovskega kadra z raznimi tečaji, s katerimi naj bi čim prej pričeli. Osvetlil je tudi zelo škodljiv in nepravilno dosedanje prakso v zvezi z raznimi nakupovalci, ki sprejemajo preveč visoke prejemke napram ostalim uslužbenecem. Cestokrat nekvalificirani nakupovalci s previsokimi provizijami (na podlagi konjunktturnih zmoglosti, zlasti pri sadju, krompirju, živilu in lesu) zaslužijo bajne vsote denarja, ne da bi bila to njihova zasluga. O tem nepravilnem in škodljivem pojavu bo morala trgovinska zbornica razpravljati vse dotle, dokler se ne bo ta pojav z ustreznimi ukrepi preprečil. Tov. Cokan iz Zalca je govoril o nepravilnem ukrepu, na podlagi katerega so morala državna trgovska podjetja vrniti sprejeto subvencijo za nekurantno blago. Tov. Verdel iz Celja ter tov. Rajh iz Zalca sta obravnavala bančno poslovanje in predlagala, naj bi med bankami in trgovskimi podjetji vladali tesnejši stiki, da ne bi prišlo do medsebojnih trenj in nerazumevanja zaradi nepoučenosti ter nezadostnega pojmovanja bančnih predpisov s strani nekaterih uslužbencev v podjetjih. Delegat iz Rečice tov. Lešnik je govoril o škodljivem pojavu privatnih prekupčevalcev in mešetarjev pri lesu, ki brez potrebe navijajo cene. Tov. Filadž iz Sentjurja pri Celju pa je

razpravljajal o slabi kvaliteti trgovskega kadra na podeželju. Poudaril je, da bi morala zbornica čimprej poskrbeti za učni program, na podlagi katerega bodo pristopili k tečaju in izpitom. Asortiment blaga je širok, v prodajalnah pa mnogokrat ne razumejo težen in potrebo ljudstva. Izložbe niso estetske in kulturne itd. Ker mnogokje na podeželju ne znajo zainteresirati kupcev, prodajo komaj 20% industrijskega blaga, medtem ko je za prehranbene potrebe veliko večje povpraševanje. Predlagal je, da bi naj skupščina osvojila predlog, da trgovska podjetja odvajajo 1% od plačnega fonda za dvig trgovskega kadra in za šolanje vajencev.

Tov. Vodeb iz Rogatca je omenil negativen pojav v tem predelu, ko so razni prekupčevalci kupovali moko ter jo odnašali preko Sotle na zagrebški trg, medtem ko so bili domači delavci brez kruha. Ta škodljiv pojav so že nekoliko zaježili, vendar bo dolžnost trgovskega osebja, da šušmarstvo v teh krajih popolnoma zatrejo. Tov. Cizej iz Sentjurja pri Celju je predlagal, naj bi se odkup živine organiziral približno tako, kot v slovenjegraškem okraju, kjer kupujejo živino na zbirnih mestih, ne pa da razni prekupčevalci navijajo cene. Tov. Naglav iz Celja pa je poudaril, da se je zaradi premajhne kontrole na cestah šušmarstvo v vinom močno razpaslo, zlasti odkar je davek na promet proizvodov 25 dinarjev na liter vina. Omenil je tudi, da bi naj trgovska zbornica izposlovala pravočasno gotovinska sredstva za razne vrste odkupov, ker je bil zaradi pomanjkanja gotovinskih sredstev odkup v času sezone doslej oviran. Tako odkupna podjetja niso mogla zajeti vseh tržnih presežkov, s katerimi so pozneje proizvajalci špekulirali.

Po daljši razpravi so sprejeli sklep, da bodo vsi trgovski obrati prispevali 1% od bruto prometa v fond za amortizacijo, s katerega bodo črpali sredstva za kulturnejšo ureditev naših trgovskih lokalov.

Na kraju se je tov. Mišo Bobovnik v imenu novoizvoljenega odbora delegatom zahvalil za izkazano zaupanje in na podlagi iznesenih predlogov nakazal glavne naloge, katere bo morala trgovinska zbornica v tem letu rešiti.

Komunalna podjetja v novih pogojih dela...

Doslej je vsakoletni proračun določal sredstva za komunalna podjetja, ki so izvrševala komunalna dela na področju mesta. Če je bilo takrat tako prav, je bilo, vendar je danes MLO mišljenja, da bi v tem pogledu izpremenili odnos do podjetij, ki izvršujejo uslužna dela v komunalni dejavnosti. Te odnose so na zadnji seji MLO potrdili z določili v okviru mestnega statuta, ki bo vsak čas obelodanjen v uradnem listu. Kakšen bo torej v bodoče odnos MLO do raznovrstnih podjetij, ki vršijo komunalne usluge:

Mestni ljudski odbor v bodoče ne bo dal na razpolago tem podjetjem celotnega zneska v proračunu določenega za komunalna dela in vzdrževanje naprav. MLO bo naročnik del, kot vsa druga podjetja in bo plačeval izvršene usluge po obračunih s podjetji, ki bodo

Prva seja novega Gospodarskega sveta

Ze v zadnji številki smo pisali, da so na zadnjem zasedanju MLO združili bivši Svet za komunalne zadeve s Svetom za gospodarstvo. Na novo sestavljen in ojačan gospodarski svet je imel v ponedeljek prvo sejo, na kateri je bil prisoten tudi član Izvršnega sveta FLRJ in naš zvezni poslanec v zvezni skupščini tovariš Franc Leskošek.

Na seji so obravnavali kot glavno in edino točko, vprašanje preselitve nekaterih industrijskih podjetij. Nekatera od teh bi se morala v najkrajšem času preseliti v začasne prostore, tako da bi mogli v začetku gradbene sezone že urejati stavbo ob Glaziji za šolo učencev v gospodarstvu, kjer je bilo doslej vojaško skladišče. S tem, ko bi na jesen ta šola v svoje učilnice in delavnice sprejela vse učence v gospodarstvu mesta Celja, bi v Gaberju dosedanja Industrijska kovinarska šola postala osnovna šola. Svet je razpravljajal še o razvojnih možnostih nekaterih celjskih podjetij, ki imajo v bodočnosti izglede za razširitev.

Nov javni prostor s parkom in prostorom za parkiranje

Na prostoru med Gubčevco in Lilekovo ulico se bodo pričela dela na ureditvi novega javnega prostora, ki bi naj služil za parkiranje in servisno oskrbovanje avtomobilov, ki sedaj parkirajo pred »Evropo« in v Cankarjevi ulici. Del tega prostora bo služil tudi za oddih prebivalcem tega dela mesta in potujočemu občinstvu, ker je blizu kolodvora. Z ureditvijo tega prostora bo Celje zopet pridobilo na svojem zunanem izgledu. Sedanja Gubčeva ulica je silno neurejena in kvari izgled mesta tik pri vstopu vanj. Zato so sklenili podreti tudi vogalna hišo med Prešernovo in Gubčevco ulico ter urediti široko ulico kot podaljšek sedanje Kocenovice ulice. Na sedanjih vrtovih, tam, kjer so sedaj nekatere barake, bodo uredili nekako postajališče za osebne avtomobile, ki sedaj res niso imeli prostora za parkiranje. Prostor bodo tudi zasadili, tako da bo ta del dobil okusno sliko, promet pa prepotrben »zrak«.

Zadružniki v Braslovčah so zborovali

Ze v ranih urah je bilo preteklo nedeljo v Braslovčah vse na nogah. Skupine prijaznih ljudi hite proti Domu Partizana, pač znamenje, da bo v njem nekaj posebnega. Občni zbor Kmetijske zadruge imajo. Nedeljski dan počitka so tokrat spremenili v svoj delovni dan. Poglejmo! Energični, gibčni in prijazni delovni predsednik Franc Kodre že vodi zbor in daje besedo poročevalcem upravnega in nadzornega odbora. Z napeto pozornostjo poslušamo obširno poročilo agilnega predsednika Jožeta Omladiča, ki razgrne članom zadružnikom pregled napornega, a vendar uspešnega zadružnega dela. Prav nič ne prikriva tudi neuspehe, ki se radi pojavljajo tudi drugod. Uspeh žilavih naporov zadružnikov, zlasti pa upravnega in nadzornega odbora je zmanjšala huda toča, ki je v tem kraju prizadela 12 vasi in napravila 12 milijonov škoda. Vplivala je na plačevanje davkov in kupno moč članstva.

Težišče vsega zadružnega ustvarjalnega dela ne leži zgolj na trgovini, ki je kljub težavam povečala promet za 5 milijonov, pri odkupu kmetijskih pridelkov za 3 in pri lesu za 1 milijon, marveč na pospeševanju kmetijskega dela. Prav nič ne prikriva tudi neuspehe, ki se radi pojavljajo tudi drugod. Uspeh žilavih naporov zadružnikov, zlasti pa upravnega in nadzornega odbora je zmanjšala huda toča, ki je v tem kraju prizadela 12 vasi in napravila 12 milijonov škoda. Vplivala je na plačevanje davkov in kupno moč članstva.

Tudi za knjižnico je pokazala zadruga veliko razumevanje.

Nadzorni odbor je pravično ocenil uspehe upravnega odbora ter pri tem odkritosrčno prikazal tudi napake, zlasti v obrtni dejavnosti, v živinorejskem in hmelskarsko-kmetijskem odseku. Po izvolitvi novega upravnega in nadzornega odbora ter članov naštetih odsekov, ki so formirani tako, da ima vsaka vas in vsako naselje svojega zastopnika, je bil sprejet proračun, ki predvideva 2 in pol milijona din dohodkov. Poleg tega je občni zbor pooblastil upravni odbor, da sme v primeru potrebe najeti

posojilo v višini 34 milijonov dinarjev, s čimer bi bilo zjamčeno uspešno in koristno delo zadruge.

V živahni razpravi k podanim poročilom so se oglašali poleg starejših in izkušenih članov tudi mladi ljudje in s svojimi umestnimi predlogi podkrepili velik pomen obnega zbora. Nepristranski opazovalec je z užitkom opazoval vsa ta plemenita stremjenja in dobil vtis, da more zadruga le s takimi zavdnimi in požrtvovalnimi člani dosežati zavidljive uspehe. Ne more pa se strinjati z nezavednostjo velike večine odsotnih članov, ki morda mislijo, da naj zavedni delajo za nje in namesto njih. Vsaj občni zbor, kakršen je bil ta, bi zaslužil večje pozornosti.

Komaj zaključenemu in najlepšega uspeha obetajočemu obnemu zboru kmetijske zadruge je v šoli še sledila kratka odborova seja Zveze borcev, ki se z vso vnemo bori za gradnjo Partizanske ceste skozi Borovlje. Tudi to delovno področje je velike važnosti ne samo za Borovlje, ki bodo dobile z njo zvezo z lepo in bogato Savinjsko dolino, marveč za vso Slovenijo in našo širšo domovino. O tem pa prihodnjic.

Kdor ne bo škropil, ne bo obiral sadja

Če pogledamo te dni po naših sadovnjakih slišimo brnenje motorov in vidimo drevesa vsa rumena, kakor tudi one ljudi, ki se gibljejo po sadovnjaku. Zakaj to? Pridni ljudje škropijo naše sadovnjake, da bi na ta način zatrli nevarnega škodljivca, ki ogroža našo sadno drevje vedno bolj — ameriškega kaparja. Zakaj pa rumena barva? Zato, ker barvo povzroča škropivo, ki se imenuje Rumesan. Škropivo se meša med vodo, tako da se ga vzame 1,5 do 2 kg za 100 litrov vode. To škropivo je, kot so dosedanja poskusi pokazali zelo učinkovito in zaradi nizkega odstotka porabe tudi poceni. Škropivo ima tudi to dobro lastnost, da obarva drevesa, kar je praktično zaradi kontrole škropljenja. Škropivo ima na zalogi Kmetijski magazin v Celju. Na terenu se vidi, da so posebno nekatere KZ stvar dobro zagrabile in se v to akcijo res zagrizle. KZ kar tekmujejo med seboj, katera bo prej in tudi več škropila. Lahko rečemo, da je v tem pogledu led prebit in da bodo naši sadovnjaki v bodoče vsako leto škropljeni, nekateri celo večkrat tudi poleti.

Minili so časi, ko je kmet poznal sadno drevje samo takrat, ko ga je obiral. Onim, ki ne bodo drevja čistili, gnojili in škropili jim v bodoče ne bo potreba obirati, ker bodo to storili namesto njih razni škodljivci. Priznati moramo, da je škropljenje mnogo olajšala mehanizacija, saj imajo že mnoge KZ motorne škropilnice, ki so jih nabavile s pomočjo ljudske oblasti, ki je za to stvar pokazala mnogo razumevanja. Med tem ko nekatere KZ škropljenje že zaključujejo, se nekatere še ne morejo odločiti, ali bi začele škropiti. Svetujemo zadružnikom teh za-

drug, da podregajo svoje sadjarske odseke in jih zbudijo iz spanja, kajti čas hiti in kmalu bo prepozno za zimsko škropljenje.

Ob tej priliki moramo pohvaliti KZ Ponikvo pri Grobelnem, Sentjur, Smarje, Tabor, Prebold, Griže, Gotovlje, Zalec, Petrovče, Galicijo, ki so škropljenje že končale ali pa so pri kraju. Prepričani smo, da bo tudi KZ Braslovče škropila svoje drevje predno bo prepozno. K tej akciji je pripomogla s svojo organizacijo in s strokovnimi nasveti tudi OZZ skupaj in Kmetijski odsek OLO. Trgovsko podjetje OZZ pa je v močno okuženih krajih podprlo akcijo tudi materialno.

GLAVNI ODBOR POČITNIŠKE ZVEZE SLOVENIJE

apelira

na vse družbene organe, družbena podjetja in organizacije, obrtnike in samostojne poklice, da podpro mladinsko vzgojno organizacijo Počitniško zvezo Jugoslavije, tako da pristopijo kot podporni člani in plačajo prostovoljni prispevek.

Glavni odbor Počitniške zveze Slovenije bo preko svojih družin in okrajnih odborov razposlal omenjenim vabila za pristop, v katerih bo podrobneje označen pomen, značaj in cilji te organizacije.

Prepričani smo, da se bodo družbena podjetja, družbene organizacije itd. zavedale velikega pomena naše mladinske vzgojne organizacije in da predloženih vabil ne bodo odklonile.

GLAVNI ODBOR POČITNIŠKE ZVEZE SLOVENIJE

Pred sedmo premiero

v celjskem gledališču

V sredo, dne 25. marca bo v celjskem Mestnem gledališču že sedma premiera v letošnji sezoni. Uprizorjena bo znamenita Moliérove komedija »Namišljeni bolniki«.

S to uprizoritvijo je vodstvo celjskega gledališča seglo v zakladnice klasične dramske književnosti. Po največjih in najnovejših dramskih delih, ki so bila na repertoarju v prvi polovici sezone, bo to za občinstvo nadvse zanimiva izprememba, za ansambl pa trda preizkušnja. Ob uprizorjanju klasičnih komedij, ali bolje, ob uprizorjanju klasičnih dramskih del sploh se pokaže v vsakem gledališču umetniška zmogljivost ansambla, pa tudi zrelost občinstva. Ansambel je zrelstni izpit ob Moliéru opravil že v lanskoli sezoni ob uprizoritvi »Sole za žene«, ki so jo kritiki uvrstili med največje dosedanje uspehe mladega celjskega gledališča.

Dejal sem, da bo ob uprizoritvah te Moliérove komedije pokazalo zrelost in kulturno zavest tudi občinstvo. Po tem, koliko bo ta nesmrtna Moliérova umetnina, ki je že tri sto let v železnem repertoarju svetovnih gledališč, pritegnila naše občinstvo in še posebej naše preproste ljudi in delavstvo, bo mogoče najbolj točno in jasno presoditi njihovo kulturno zavest, njihovo željo po umetniških doživetjih, njihovo željo, da se seznanijo s tako pomembnim dramskim delom svetovne književnosti, pa tudi njihovo ravnodušnost, nezanimanje in malomeščansko lenobnost.

»Namišljeni bolniki« je Moliérovo zadnje delo. Pisal ga je že na smrt bolan in pri sedmi ponovitvi v Parizu, dne 17. februarja 1673 umrl. V tej komediji je še enkrat obdelal snov, ki se je bil v svojih delih že prejšnjič dotaknil, in sicer snov o zdravnikih, ki so v tedanji dobi ob učenih sholastičnih frazah spravljali bolnike na oni svet, za življenja pa jih brezobzirno odirali. Osmisel je oboje: zdravnikov in njihove lahkoverne bolnike. Osebe v »Namišljenem bolniku« so nesmrtni liki v galeriji Moliérovih komičnih značajev. »Namišljeni bolniki« je ogledalo, ki ga je Molière pred tri sto leti s tako pogumno in naravnost drzno umetniško odkritostjo podprl pred obraz tedanjih družbi. Ogledalo, zaradi katerega ga je tako brezobzirno preganjala in napadala družba, ki je v njegovih delih morala gledati svojo resnično nelepoto.

Da, skoraj tristo let je preteklo, odkar je nastal »Namišljeni bolniki«. Vseh teh tristo let to delo ni izginilo s sporedov svetovnih gledališč. In izginilo ne bo tako dolgo, dokler bo stal svet in dokler bodo živela gledališča in gledališka umetnost. Ne priprajmo očli! Pogledjmo pogumno v to ogledalo: mor-

Delo za Prešernovo družbo

Delo za Prešernovo družbo se je v Celju kar lepo razmahnilo. Mestni odbor si ta čas prizadeva, da vzpostavi čim boljše omrežje agilnih poverjenikov. S posebno okrožnico se je obrnil na vse sindikalne organizacije in podružnice v mestu, da podpro družbo na njeni začetni poti, predvsem da izberejo res prizadevnega poverjenika. Nad polovico društev se je že odzvala vabilu in so marljivo poverjeniki tamkaj že na delu. Vse ostale organizacije in društva naj slede njihovu vzgledu.

Poverjenike prijavljajte in za vse informacije se obračajte na naslov *Mihelič Stana, Svet za kulturo in prosveto MLO Celje*.

Poverjeniki naj dvignejo pri odboru poverjeniška pooblastila in potrdila o vplačani članarini. Redna članarina znaša 240 din letno.

Vse interese in poverjenike opozarjamo, da bo zbiranje članov za leto 1953 predvidoma zaključeno 31. maja. Pohitite tedaj s priglasevanjem in nabiranjem članov. Knjige bodo člani dobili v mesecu decembru.

Poleg rednih članov naj poverjeniki še dalje nabirajo tudi podporne in usta-

da bomo v osebah, ki jih bomo videli, spoznali same sebe ali vsaj ljudi, ki so nam v čem podobni. In ko bomo to spoznali, se bomo nemara zamislili. Med smehom nam bo Molière povedal resnico v obraz. Tudi v našem času! Ta resnica bo morda vse prej kot prijetna. Nad njo se bomo morali zamisliti. Če se bo to zgodilo, je uprizoritev »Namišljenega bolnika« v celjskem gledališču dosegla svoj namen.

Uprizoritev je režijsko pripravil star celjski znanec, režiser SNG Maribor Fran Zizek. Scensko in kostumsko jo je opremil Vladimir Rijavec, ki ga celjsko občinstvo tudi dobro pozna. Naslovno vlogo igra Janez Škof, v ostalih vlogah nastopajo vsi člani poliknega ansambla, na pomoč pa so jim priskočili tudi nekateri celjski nepoklicni igralci.

»Namišljeni bolniki« bo zadnja premiera v starem celjskem gledališču v Stanetovi ulici. Prihodnja premiera bo že v novi hiši na Slandrovem trgu. Zaradi selitve in priprav za otvoritev, bo preseljen do prihodnje premiere nekoliko daljši kot po navadi. Otvoritvena predstava bo namreč prve dni maja. Ob tej priložnosti se obračamo na celjsko javnost z dvema prošnjama: Pošljite nam kritične pripombe o našem delu in predloge za repertoarni načrt v prihodnji sezoni! Kdor ima kakršno koli možnost, da v inozemstvu nabavi moderna dramska dela, ga prosimo, da nam jih posodi.

Za otvoritveno predstavo bo izšel celjski gledališki almanah, ki bo zgodovinski dokument o povezanosti celjskih in okoliških delovnih kolektivov s svojim gledališčem. Zato vabimo delovne kolektive vseh — prav vseh — celjskih in okoliških tovarn, podjetij in ustanov, da pošljejo za almanah svoje pozdrave. Podrobne pogoje izveste na telefon 26—60 ali osebno v upravi gledališča v novi hiši na Slandrovem trgu. Zadnji rok za oddajo rokopisov za te pozdrave je 31. marec 1953!

Razpored abonmajskih predstav »Namišljenega bolnika« je objavljen. Delovne kolektive, ki imajo abonmaje za sobotne predstave, posebej opozarjamo, da imajo predstavo v soboto 28. marca ob 20. uri zvečer. Prva predstava izven abonmaja bo v nedeljo, dne 29. marca ob pol štiri popoldne. Na to predstavo opozarjamo odbore Svobode, KUD, vodstva šol, učiteljsko in vse prebivalstvo iz okolice kot tudi vse Celjane, ki ne morejo obiskati večernih predstav. Vstopnice za vse predstave (tudi pri abonmajskih je nekaj mest v prosti prodaji) so na razpolago od ponedeljka 21. marca dalje. Rezervirate si jih lahko pismeno, ustmeno ali telefonično na številko 26—60!

L. F.

Plastični spomeniki v Celju

V pričujočem opisu želimo spregovoriti le o sodobnih spomenikih, plastičnih spomenikih starega Celja pa bi kdaj kasneje prišli na vrsto.

Uvodoma je treba naglasiti: Celje je sorazmerno revno v pogledu kiparskega okrasja izpod rok sodobnih kiparjev. Celu mnogo večji Maribor ni v pogledu javne plastike na boljšem. Le Ljubljana, naša prestolnica se ponaša z nekaterimi spomeniki (Prešernov, Trubarjev in dr., iz predvojnih časov, po osvoboditvi pa je opazati tamkaj veliko kiparsko dejavnost tematike NOB.

V Celju rešujejo poštarji čast mesta z Napotnikovo »Glavo talca«. Plastika stoji pred pročeljem poštnega poslopja. Zeleti pa bi bilo (inicijativno naj da Olepševalno društvo), da dobi ta intimna umetnina primerno ozadje v zelenilu, ki bo plastiko izolirala od fasade brez estetskih vrednot. Naše novo gledališko poslopje je pridobilo z umetnino VI. Stovička gledališki timpanon, v katerega je kipar vkomponiral dve igralski maski ogromnih dimenzij, ki se nagibata k strogo centrirani liri. Kiparsko zamisel obrobja lipovo in lavorjevo listje. Nedvomno je za Celje Stovičkova plastika nekaj povsem novega. Za gledališko zgradbo pomeni »posetnico«, katero bo znal brati sleherni pasant. Če je komu v spodbudo velika plastičnost in nadnaravna dimenzija tega gledališkega emblema v sorazmerno majhnem trikotniku arhitekturnega zaključka, je treba opozoriti, da je kipar imel na umu »težo« srednjeveškega okroglega stolpa, ki s svojo masivnostjo nadvladuje gledališko fasado. Je nekaj protutež kamniti gmoti srednjeveškega stolpa. Vmesni členi, ki bi naj povezovali okrogli gledališki stolp in vzhodno arhitekturo gledališča s Stovičkovim dekorativno plastiko, bi naj bila poprsja naših celjskih komponistov. Pisec si predstavlja sorodni rešitev kot je kipar zamislil pred Glasbeno akademijo v Ljubljani — kjer stoji herme slovenskih skladateljev. Pirnatov kip — poprsje Ivana Cankarja, ki ga celjsko gledališče ima še iz predvojne dobe (mavčni odlitek) pa bi se morda kdaj odvil v bronu. Nemara bi kazalo Cankarjevo bronasto poprsje postaviti na to stran novega gledališkega poslopja, ki meji na Gledališko ulico. Seveda pa bi moral biti prostor pred to fasado primerno in dostojno urejen.

Na Slandrovem trgu, v bližini celjskega gledališča je že za bližnjo bodočnost, vsekakor še letos namenjen sarkofag kot nagrobnik herojema, ki počivata po prekopi v parku nasproti gledališča. Sarkofag odtehtanih dimenzij zlahtnega materiala in oblik, v skladu z velikostjo trga mora biti kiparsko prvostavno delo. Nagrobnik naj bo manifestacija slovenske kiparske umetnosti za mesto Celje. Njegova idejna vrednost bodi v večem opomin Celjanom in slehernemu, ki se bo spoštljivo bližal temu spomeniku.

Trubarjev gaj — za Maksimilijanovo cerkvico ob cesti, ki vodi v Gaberje in proti Mariboru, je določen za Trubarjevo poprsje. Spomenik je izdelal kiparski mojster B. Kalin, podstavek pa je zamislil arhitekt Glanz. Bronasto poprsje je odliko in deponirano v muzejski zgradbi. Zdaj čakamo le še, da kamnoseki izdelajo podstavek. Nato bo zabetoniran temelj za postament in Celjani bodo v kratkem že prisostvovali odkritju tega spomenika, v spomin na 400-letnico slovenske knjige. Ne bomo se prenašli, če izdamo čitateljem: spomenik je umetniško uspešno delo.

Najmarkantnejši plastični spomenik v Celju (tudi po velikosti) bo vsekakor spomenik NOB, ki je mišljen za Trg svobode (pred bivšim Narodnim domom). Za ta spomenik se je svoječasnno vršil idejni natečaj, ki ni dal povsem ustrežajočih predlogov. Odsek za spomenik NOB pri Zvezi borcev za mesto Celje živo posluje in se trudi pridobiti Celju tak spomenik, ki bo tudi za vso

Slovenijo umetniško dejanje. Zorenje idej in načrtov, izbira kiparja in arhitekta, vskladnja tolikih problemov terja nujno svoj čas. Vsekakor pa člani Zveze borcev in vse prebivalce Celja in zaledja opozarjamo, da zamisel ne bo ostala na papirju, ker bodo letos pristopili k realizaciji spomenika.

Olepševalno društvo namerava pridobiti za Celje odlitek Kalinovega »Splavarja«. Če bo vrh vsega še postavilo kak vodnjak v mestu, smo nemara prepričali čitatelja, da deluje mnogo sil za plastični okras in kulturno obogatitev našega mesta. Ko bo izčrpan program je misliti na daljnje naloge: spomenik pesniku Aškercu (Maribor bo letos pred muzejem postavil Jurčičev spomenik). Aškercu se more Celje oddolžiti, saj je v mnogih umetninah povezan s Celjem najbolj od vseh slovenskih poetov. Naši celjski mladini pa bi svetovali, da iz njenih vrst izide poba za Kajuhov spomenik (poprsje). Njegov spomenik bi naj stal pred poslopjem I. gimnazije. Kaj pa naši šport-

niki? V bodočem območju plavalnega bazena bi želeli videti kip atleta ali atletinje. Kako mogočna manifestacija je tu možna! Zdrav antični duh, ki je v Celju povsem zamrl, bi prav naša športna mladina nemara oživila s takim dejanjem, ko že deluje na vseh področjih športa z velikimi uspehi.

Končno ne moremo prezreti: plastični okras ni le kulturna legitimacija mesta Celja, izrednega pomena so te vrste spomeniki za turistično področje. Razgledan turist, domačin ali tujec si ustvarja prvenstveno sodbo ob spreho-dih in ogledih mesta. Brž, ko ga posameznosti pritegnejo, ne more svoje vtise povsem brezbržno pozabljati. Tudi plastični spomeniki nekega mesta govore o kulturni zrelosti naroda. Delež mesta Celja za razvoj slovenske kiparske umetnosti mora biti prepričljiv. Slovenska skulptura je do predkratkim bila v močnem zaostanku v primerjavi z našim slikarstvom. Eden poglavitnih vzrokov — preskromna javna naročila — je dušil njeno kvantiteto a tudi kvaliteto zmogljivost.

A. S.

Koncert tamburašev DKD „Tine Rožanc“ iz Ljubljane in SKUD „Franc Prešeren“ iz Celja

V soboto 14. t. m. sta nastopila v Narodnem domu v Celju oba orkestra navedenih društev.

Pred ne preveč mnogoštevilno, pa pozorno publiko, sta pokazala oba orkestra znatne vrline ter jasno tendenco k kvalitetnemu vzponu. Posebno velja to za celjski orkester, čigar delo sega šele v drugo leto. Dirigent Janko Hočvar je povedel 24-članski orkester z mirnostjo in sigurnostjo preko precejšnjih tehničnih težav nekaterih skladb (Požigalčeva hči) ter občutljivih izraznih mest (Travljata, Faust). Labilna so še posamezna mesta, posebno prehodi, pojav, ki bo odpadel ob trajnem delu. Partituri slednjih skladb, ki jih je obvladal dirigent Hočvar na pamet, je ustvaril dirigent sam. Verjetno pa bi obe skladbi ob drugih instrumentacijskih pogojih izpadli zanimivejše in tudi zvočno bogatejše.

Orkester »Tine Rožanc« je nastopil v znatno manjši zasedbi. Dodana mu je harmonika, ki je z diskretnimi akordi doprinesla celotni izvedbi. Sestava programa tega orkestra, je bila enostavnejša ter tehnično in izrazno manj zahtevna. Zanimiv — čeprav nenavaden — je bil nastop dveh mladih pevki, ki sta zapeli 3-narodne pesmi. Spremljiva orkestra pa bi morala biti pri tem mnogo diskretnješa.

Intonacija in sploh osnovna uglastev instrumentov obeh orkestrrov nista bili na višini.

V zadnjem delu sta nastopila oba orkestra skupno, ob menjavi obeh dirigentov. Polnejša zasedba je znatno po-

živila skladbe ter je občinstvo ob zaključku navdušeno nagradilo izvajalce.

In še nekaj! — Skrajni čas bi že bil, da posvetimo nekaj pozornosti zunanemu videzu — publiki! Krasna dvorana, izvajalci v okusnih, enotnih oblekah, na mnogih koncertih solisti in solistke v slavnostnih večernih oblekah! V plemenitem notranjem nastrojenju nudijo svoje najboljše sicer dobri publik! — pa vendar publik! v plaščih in ga-lošah, pa s klobuki in morda še z dež-niki v rokah... Mar res ne čutimo v vsem tem neke disharmonije?

Res! Skrajni čas, da ožive celjsko garderobe pred koncertnimi dvoranami! Noben posebnik koncertov jih ne bi smel enostavno obiti!

Ing. D. P.

V Celju je ustanovljen Klub kulturnih delavcev

V ponedeljek je bil v stekleni dvorani hotela »Evropa« ustanovni občni zbor Kluba celjskih kulturnih delavcev. Navzočih je bilo 40 kulturnih delavcev in gostov. Sprejeli so klubska pravila, načelno sestavili program dela in izvolili upravni odbor kluba, kateremu predseduje pisatelj Fran Roš.

O pomenu Kluba celjskih kulturnih delavcev in o potrebi ustanovitve tega, bomo napisali v prihodnji številki kaj več.

Svečanost ob 70-letnici smrti Karla Marxa v Trierju

Svečanosti, ki jo je priredila nemška socialdemokratska stranka ob priliki 70-letnice smrti Karla Marxa v Trierju, so se udeležili poleg sekretarja socialistične internacionale, razen zastopnikov držav Sovjetskega bloka (!) zastopniki skoraj vseh socialističnih strank zapadne Evrope. Od jugoslovanske strani je bil navzoč dr. Iveković, jugoslovanski poslanik v Zahodni Nemčiji.

E. Ollenhauer, predsednik nemške socialdemokratske stranke je zaključil svoj pozdravni govor z besedami: »S tem ko slavimo K. Marxa, prevzemamo nase obveznost, poveriti vse svoje moči

njegovemu in našemu cilju: osvoboditi človeka zaradi človeka!«

Sekretar socialistične internacionale Julius Braunthal je ostro nastopil proti stalinističnemu revizionizmu marxizma, ki zametuje socialno-etični smisel naukov K. Marxa in ki »poizkuša z grandioznim Marxovim pojmom svobode opravdati obstoj suženjske države in brezobzirnega terorističnega despotizma in ki je najdrznejšo revolucionarno ideologijo, ki je bila kdaj formulirana ponaredil v ideologijo najstrašnejše kontrarevolucije, ki je kdaj koli prej ogrožala duševni in socialni razvoj človeštva!«

Manj alkohola, pa več knjig delovnemu ljudstvu!

Dr. Jos. Tominšek:

Jezični dohtar in sabljaštvo

»Pomlad mila«, sonce nad dvanajst ur, jug, fen, Matija je že daleč za nami, trije »ledeni možje« nas bodo samo po redno razmrazili za kak danček — torej? Kdor ni domišljen — ali domišljav? — za »triglavske smuke« ali česa podobnega v višini okoli 2000 m, ta osnaži, olika, namaže, shrani smuči in drsalke ter se pripravi za poletne in celoletne športe — koliko jih je! — na travi v pesku, v vodi, v zraku, v poslopjih, povsod. Vsakdo si izbere in izbere svojega in svoje po volji, povoljno, po sposobnosti, po sredstvih in možnostih.

Ni še dolgo, kar smo v Celju zopet enkrat videli, presojali, uživali sabljaštvo na tekmi za prvenstvo Slovenije med Ljubljano, Mariborom in Celjem. Ta šport ne kriči po javnosti in za njo; je pa intimen in trdno družu svojce. V Celju je nastopil dostojno; pomembno posebno zaradi prvostvne udeležbe okoličanov (Sentjur, Dobje, Gomilsko) — privlačnost torej brez kričavosti. —

Sablja je pri Slovencih popularno — vseznano in ljubo orožje. O našem vo-jaku pojemo, da ima

sabljič prepasano, puško pa nabasano. To je narodna. Umetna pa pravi: sabljica ostra — ta je moja žena...

Kako ponosno — res z nosom kvišku — je stopal vojak-dragec, kranjski »Janez« ali štajerski Joža, ko mu je žvenketala težka sablja. To so bili časi, ko je častnika-oficirja odlikovala dolga svetla sablja, orožnika-žandarja čuvala krajša, bolj zakrivljena v črnem, usnjatem toku. Tega zunanega bleśa v današnjih časih totalitarnega, čimbolj prikrita bojevanja s pritajenim strelnim orožjem moderna strategija kajpada ne pripušča. Sablje v vojski ni več. Je pa v ljudstvu ohranjen spomin na njo. Se mi pastirski snjo si na paši iz leskovih palic urezali in na obeh koncih pripravili primerno dolge sablje in se potem z iztegnjeno desnico borili z udarci in s pariranjem; prepovedani so bili udarci po glavi in vsak sunek-bodljaj. Naj tu omenim, da smo se kot gimnazijci dosti boksal, toda samo z rokama in z udarci na roke, nikamor drugam; udarjalo se je (razen pri levičarjih — te smo

videli zadnjič v Celju tudi med sabljačji) z desnico, prestrežali so se udarci z obema.

Ko je sablja pri Slovencih tako domača kot orožje, bi spričo dejstva, da je v slovensčini dokaj tukj, kdo vprašal, da li je beseda sablja lastna slovenska. Mari ni vzeta iz nemščine, ki ima Säbel (v narečju Sabel), dasi kot moški spol (der Säbel), medtem ko je v slovensčini ženskega spola, Pleteršnikov slovar pri besedi sablja trdi enostavno: »iz nemškega«. To pa ni res, in tem manj, ker predmet sam, sablja, ni pri Nemcih domača, ampak prevzeta od vzhodnih narodov, kolikor toliko recimo tudi od Slovencev; razmerje je torej obratno nasproti Pleteršniku. Ni pa s tem rečeno, da je beseda izvirno ravno slovenska; od kod jo naravnost mi imamo, ne vemo. Zgodovinski položaj je namreč ta-le:

Sablje niso poznali niti stari Grki niti Rimljani; služil jim je kratek širok meč kot primeren za metež moža z možem. Tudi ne Germani v srednji in zapadni Evropi... Sele krdela vzhodnih in azijskih plemen — kot vojaška četa sami jezdec — so se pojavila s sabljami; z njimi so mahali dol s konj. Zato je beseda sablja enotna oblika pri Rusih, Poljaki, Jugoslovanih, Madžarih, seveda z lastnim pravopisom; madžarsko

n. pr. szablya, kar se bere točno sablja. Potakem bi bila sablja prišla v srednjo Evropo pred poldrugim tisočletjem s Huni; tako se sklepa. Ni dognano, kaj beseda pomeni in kje je njen prvotni vir. Zapadni Evropejci so si besedo izoblikovali po svoje.

V teku stoletij se je tudi sablja sama preoblikovala, po značaju naroda in po izpremembah v vojaškem orožju (viteštvo, strelno orožje s smodnikom). Romanska plemena so uvajala čim lažje, germanska težje sablje. Čim lažje je postajalo orožje, tem bolj umeten je postal način boja, izprva preprosto mahanje, udiranje. Prvi učenec za sabljanje je izdal 1606 Fabris v Kopenhagnu. Umevno pa je, da je vsakdo, ki je poklicno nosil sabljo, se tudi vežbal v njeni rabi. Berite Sienkieviča, tam boste brali, kak spreten in izkušen sabljač je bil »mali vitez«. Vtem ko so vzhodni, azijski narodi vihteli krive sablje, pripravne razen za udar tudi za rezanje (vratov i. d. r.), je zapadnjakom bolje prijala skoraj ravna sablja, pripravna za sekanje in sunek.

Ker je sablja le ročno, samo ob sebi, neučinkovito orožje, je bolj in bolj izginjala iz vojaškega standarda; zato pa se je uvrstila kot telesni in duševni aktiv v telovadbo za gojitev krepke

spretnosti in zavestnega poguma, izprva dokaj primitivno, v zadnjih stoletjih, posebno v našem stoletju, pa sestavno in preudarno. Nastalo je »sabljanje«, kot učni predmet še v vojaških šolah, civilno v obveznih dvobojih (»menzurah« med nemškimi »burši« na visokih šolah s posebnimi lahкими sabljami: »Schläger«) ter končno kot šport v »sabljaških« klubih.

Ni tu ino in ni prostora za zadosten opis tega razvoja v teku stoletij, zlasti zadnjih dveh. Zaključno le toliko poveri in ugotavljam: Sabljaštvo je s svojimi sistematično sestavljenimi in disciplinsko izvedenimi sestavinami (8 drž, 16 sunkov, 9 udarcev) v napetosti vseh mišic od prstov na nogi do temena na glavi univerzalna telovadba in lahka atletika (s skokom); obenem neposredna preizkušnja poguma ter bistrosti uma in presodka za odločno nastop; končno neizogibna šola pravega, iskrenega, poštenega, plemenitega, recimo kar naravnost — kavalirskega, res športnega vedenja. Zdrava krepkost, preudarna borbenost, športno vedenje — to kliče in diči tudi naše ženstvo.

Pogumnih, plemenitih, bistrih borcev je še premalo; pridite in se preizkusite.

Zaključno: Procvitaj, procvitaj sabljaštvo brez — sabelj!

Iz Celja ...

Beseda o Teharski cesti

O Teharski cesti je bila izrečena v javnosti že marsikatera pikra, a nič manj upravičena beseda. V preteklem tednu sta se na tej cesti pripetili dve prometni nesreči. V prvem primeru se je prekulil z dokaj visoke ceste osební avtomobil na travnik, pri čemer so tako ljudje kakor vozilo dobili resne poškodbe, v drugem primeru pa je tovorni avto tako pritisnil ob hrib osebnega, da ga je prilično sploščil. Obě nesreči sta se pripetili na istem mestu, na ovinku v odseku med Zavodno in Čretom. Razne večje ali manjše nezgode in nesreče pa na tej cesti niso niti tako redke, čemer se pa niti ne moremo čuditi. Morda narobe: še dobro, da nesreče niso pogostejše in hujske.

Teharska cesta ne more biti in tudi ni morda kakšna lokalna zadevica tega ali onega predmestja, temveč je ena izmed zelo važnih vpadnih cest z vzhoda, na katero je gledati morda celo preko republiškega merila z ozirom na tujski promet v smeri Rogaska Slatina. Ta cesta je zelo frekventna prometna žila med Celjem kot zemljepisnim, gospodarskim in kulturnim središčem in njegovim bližnjim in daljnim zaledjem z obsežnim šmarnsko-kožjanskim predelom. Čim bolj se cesta približuje mestu, živahnjejši je na njej promet. To velja zlasti za odsek Store—Celje, kjer so Store s svojo industrijo na prometu močno udeležene. Prav ta odsek pa opozarja nase s kritičnim stanjem ceste. Ves razvoj gre v pravcu vse večjega zblizovanja Celja in Štor, kar je popolnoma naravno. Se hitrejšemu in tesnejšemu zblizovanju pa stoji na poti prav slabo stanje ceste in pomanjkljivosti v cestnem prometu.

Stvarnost pa je taka in jo je treba resnici na ljubo podčrtati, da je stanje ceste najslabše na mestnem področju, to je na odseku, kjer cesta nosi ime

»Teharska cesta«. Prva in najbolj boleča točka na vsej dolžini je že v mestu samem in jo predstavlja železniški podvoz. Sicer pa je cesta mnogo preozka in zlasti brez ustreznih pločnikov in hodnikov za pešce, ki so navezani nanjo, ker druge poti ni. Skozi strnjena naselja, kakor sta Zavodna in Čret je zaradi neštetihi vijug nepregledna. Cesta je tudi brez trdne podlage. Poleg teh za sodobni promet vsekakor zelo negativni strani pa je cesta tudi hudo zamenjana, o čemer pričajo ruševine v Zavodni in pa polzenje pa porušena ograja na odseku med Zavodno in Čretom, kjer se najčesteje dogajajo nesreče. Oskrbovanje ceste je zelo pomanjkljivo; količina posipnega materiala je za njeno čistišče manj kot nezadostna. Posipavanje je največkrat nesmotno in časovno neuporabno. Kupi kamenja leže po travnikih in njivah in ni nikogar, ki bi ga spravil nazaj na cesto. Občestni jarki že nekaj let sem niso bili očisti in so ob nalivih po sredi ceste bistrí potočki, ki se nimajo kam odtekat. Prav na mestnem območju stanje in zmožljivost ceste ni v nikakem razmerju s prometom in tonažo vozil, ki obratujejo po njej.

Pomen in stanje Teharske ceste je treba ocenjevati v obsegu in s stališča, kakršnega nakazuje priroda stvari same. Temu ustrezno je treba problem reševati in tudi brez dolgega zavlačevanja rešiti. Cesto je treba čimprej modernizirati in jo usposobiti za sodobni promet ter poskrbeti za varnost prometa in to na vsem odseku Celje—Store, to je, treba jo je asfaltirati, mestoma tudi razširiti, zgraditi hodnik za pešce in oskrbeti z varnostnimi napravami, ne nazadnje z ustrezno razsvetljavo. Pričeti in prednjačiti pa mora mesto na svojem območju, kjer je potreba največja in zahteva najnujnejša.

PROSLAVA KARLA MARXA V CELJU

V okviru Ljudske univerze v Celju je bila prirejena proslava 70-letnice smrti K. Marxa. Delo in življenje tega velikega moža je orisal v izčrpnem referatu profesor tov. Švarc. Referent je orisal osební lik moža, ki mu človeštvo, posebno proletariat toliko dolguje. V orisih, ki jih je dovoljeval čas, je postavil pred avditorij osnovne poteze njegovega nauka. Dvorana je bila nabito polna, za to priliko skoraj premajhna.

OGENJ V SREDINI MESTA

V noči od nedelje na ponedeljek so bili okrog 2. ure alarmirani gasilci. Na dvorišču hiše št. 2 na Tomšičevem trgu so gorele drvarnice, ki jih je ogenj popolnoma uničil. Zgorelo je tudi kurivo, ki so ga imele stanke na drvarnicah. Ogenj se je pričel širiti že na nasprotni strani drvarnic stoječe skladiščno poslopje. Gasilci so ogenj lokalizirali, da ni zavzel večjega obsega. Povzročena škoda je precejšnja. Kako je nastal požar, bo dognala preiskava.

VSEM GOSPODINJAM V OPOZORILO

Zgodaj zjutraj, dne 15. marca, ko sem šel v službo, sem opazil v Razlagovi ulici 2 na balkonu dvorišča ogenj. Ko sem prišel bliže, sem ugotovil, da gori zaboj za odlaganje smeti, v katerega je prejšnji večer neka stranka odvrkla žareč pepel. K sreči smo ogenj pogasil, da se ni bolj razširil. To naj bo vsem gospodinjstvom opomin, da žarečega pepela ne mečejo v lesene zaboje, če ga pa že mečejo, naj ga polijejo z vodo. Podjetja »Snačar« pa predlagam, naj uvede pločevinaste zaboje, ki so varni pred požarom. Očitidec.

OGENJ NA OSTROŽNEM

Pri posestniku Zagodetu na Ostrožnem je v eni zadnjih noči pričela goriti hišljaska sušilnica. Gasilci iz Ostrožnega in Celja so požar pogasili, da ni napravil večje škode. V sušilnici je bilo nekaj zelo starega hemlja. Laje 28 let starega, ki je bil uničen. Škoda znaša okrog 50.000 din. Ogenj je nastal zaradi slabe električne instalacije.

OČISTITI BI BILO TREBA LIPOV NASAD

Ob Zvezni cesti na Jožetovem hribu in ob cesti proti Jožetovi cerkvi, so bile v bivši Jugoslaviji zasajene lipe. Prišla je vojna in za gojitev tega nasada se ni nihče več brigal. Tako so se lipe divje razrasle, imajo pa tudi veliko pomoljenih vej, kar oskrbujejo. Treba bi bilo drevesa obrezati in očistiti. Zato je sedaj še čas. Lepo gojen lipov nasad bi bil kraju le v okras.

Iz sodne dvorane

OKRAJNO SODIŠČE

Brezovnik Frančiška je bila zaposlena v Tovarni pohištva v Celju. Tam je mizarskemu pomočniku Mihaelu Kobrnetu iz nezaklenjene omarice za obliko iz hládnega žepa vzela gotovine in industrijskih bonov v skupni vrednosti 12.212 dinarjev. Obsojena je bila na 4 mesece zapor. — Stopar Cecilija je v zdravilišču Rimske Toplice vzela 5 namiznih prtov, vrednih 7000 din. Kazen 2 meseca zapor, odložili so ji kazen za dobo treh let. — Einfalt Marija je 20. 9. 1952 na dvorišču Kračun Ane v Gabrovljah pri Slov. Konjicah v prepiru hudo telesno poškodovala Kračun Ano. Obsojena je bila na 6 mesecev zapor, pogojno za dobo dveh let. — Zidanšek Franc je 20. 7. 1952 v kleti Gračner v Hrastniku v medsebojnem prepiru večkrat udaril s pestjo Željč Antona, ki je zaradi tega dobil hudo telesne poškodbe. Zidanšek je bil obsojen na 5 mesecev zapor, kazen so mu odložili za dobo treh let. — Hlače je iz

kredel Sušec Ivan. Na Spodnji Hudinji je vzel 2300 din vredne hlače Mastnak Jakoba, Turk Valentina pa hlače, vredne 5000 din. Ker je bil Sušec zaradi tatvine že pogojno obsojen na 6 mesecev, bo sedaj sedel 9 mesecev. — Poličnik Amalija je bila kot manipulanta 1. razreda zaposlena na pošti v Celju. Ko je bila 31. 10. 1952 v nočni službi in opravljala posle kartista, je vzela iz nekega inozemskega paketa ženski plašč iz balonske svile v vrednosti 8000 din in žensko svilen obleko, vredno 3000 din za namenom, si oboje prilastiti. Izvršila je kot uradna oseba poverbo. Obsojena je bila na 4 mesece zapor. — Svojeja starega očeta je hotela brniti pred napadom Jožeta Kadilnika Kočvara Angela v Blatu pri Slovenskih Konjicah. Kočvara je Kadilnika z leseno kuhališčo trikrat udarila po levi roki in mu zlomila z udarci levo podlakt. Kadilnik Jože je bil njeni oči, ki je z njeno materjo in otroci vedno grobo ravnal. Obsojena je bila na 3 mesece zapor, kazen pa so ji odložili za dobo enega leta. — Jerič Srečko je kot komercialist Zdrženja gostinskih podjetij Celje mesto v juniju 1951 za Zdrženje kupil 10.500 kg krompirja in ga dalje prodal okoli magazinu Goražde, od dobavitelja Hiti Staneta, ki je bil dogovorjen z njim izstavil za Zdrženje račun s ceno 37 din za kilogram, ki je bila vijaja od zahtevane nakupne cene za 1 dinar, pa je za sebe in s obtoženo Peterman Matildo kot nagrado za posredovanje pri prodaji prejel 10.500 din. Peterman Matilda je v juniju 1951, ko je bila uslužbenica pri Zdrženju gostinskih podjetij Celje-mesto kot blagajničarka, povežala s obtoženega Jerič Srečka v svojo kupčijo s Hiti Stanetom ter je vedela, da je v ceni 37 din za 1 kg prikrita nagrada, ki si jo je za sebe in za njo izgovoril Jerič Srečko in izposlovala, da je bila faktura Hitiiju izplačana s gotovino. Zaradi zlorabe uradnega položaja sta bila oba obsojena vsak na 12.000 din. — 13 mesecev zapor je prejela Marija Pirnat, gospodinja, stanujoča na Teharski cesti v Celju, ker je v dveh primerih odpravila telesni plos. — Krajnc Marjan je 24. 12. 1952 vzel iz kraljeve gostilne v Laškem Rajh Jožetu 22 novih lenčev v vrednosti 11.553 din. Kazen 4 mesece zapor. — Kmetijsko združenje v Vojniku je obkroval po gostilnah v Vojniku četvrtinski mojster Škrabec Ignac iz Zadobrova. Obsojen je bil na dva mesece zapor. — Občelj Jurij ni hotel plačevati preživnine za svojim nečestnim sinom, izven zakona rojenim Andrejem Milanom. Obsojen je bil na 4 mesece zapor, kazen pa so mu odložili za dobo enega leta. — 6000 din bo plačal Martin Gašček iz Vrhnega, ker je v Železnari v Štorah vzel 1342 din vredno 3,5 m dolgo vodovodno cev. — Moško žepno uro, vredno 7000 din, je vzela Slešič Marija Pukmajster Ani v Trnovljah. Kazen 4 mesece zapor. — Kumare Alojzija je vzela iz kokišnjaka-kmetice Bele Marije v Vezovju 4 kokiši, vredne 1500 din. Kazen 21 dni zapor. — Laubič Franc je 22. 10. 1952 kmetici Jakopin Frančiški v Lazah pri Dramljah odnesel 10.000 din vredno konjsko opremo. Obsojen je bil na 5 mesecev zapor. — Zalokar Ivan je 15. 12. 1952 v oblačilnici Cinkarne v Celju z odprtim žepnim nožem, vinjen, napadel sodelavca Hajšek Leopolda in ga lahko poškodoval. Obsojen je bil na en mesec zapor. — Jelenko Ivan je 8. 9. 1952 v Stranibach s palico udaril po glavi Podgrajšek Slavka, ter ga lahko telesno poškodoval. Zaradi neke pogoje še ne prene kazni, bo Jelenko skupno sedel 4 mesece in 5 dni.

Zurej Alojzija je 31. 10. 1952 v Zg. Zrečah vzela Lažker Mariji iz hleva ovco, vredno okrog 5000 din. Obsojena je bila na 3 mesece zapor. — Zarubljeni radioaparati je skril Kučer Ivan v Latkovi vasi z namenom, da bi preprečil izvršbo. Aparat je bil zarubljen zaradi davčnega zaostanka. Zaradi kaznivoga dejanja oskodovalca tujih pravic je bil Kučer obsojen na 1 mesec zapor. — Runovec Ivan je 16. 8. 1952 v Trnovljah grdo ravnal z Zupanc Jakobom. Najprej ga je pretepel, nato pa vrgel v občestni jarek. Bil je obsojen na 20 dni zapor. — 1 mesec in 15 dni zapor je prejel Hodej Rudolf iz Brezja, ker ni hotel plačevati preživnine za svojega izven zakona rojenega sina nečestnega Franca. Hodej je bil že leta 1949 zaradi neplačevanja preživnine obsojen na 8 mesecev poboljševalnega dela, pogojno za dobo dveh let. Sodišče je učenja, da bo sedaj izrečena kazen vzgojne vpliva na obsojenca. — Kovčič Marija je Hruševca pri St. Jurju pri Celju je 25. 10.

1952 pretepla Željč Alojzija in jo lahko telesno poškodovala. Obsojena je bila na 1 mesec zapor, kazen pa so ji odložili za dobo enega leta. — Skrbša Stane je dne 15. 12. 1952 v Lašah udaril z roko trikrat po glavi Franca Prevorka in ga lahko telesno poškodoval. Kazen 1 mesec zapor, pogojno za dobo enega leta. — Safranko Ivan iz Prigorja pri Krapini je v Ljubljani kupil opanke po 250 din, v okolici Ljubljane jih je prodajal kmetom po 450 din. Zaradi nedovoljenega trgovanja je bil obsojen na 5000 din.

Postani in ostani član Prešernove družbe!

...in zaledja

TROJE LJUDI JE ŽIVLJENJSKO ODVISNIH OD NEREŠENEGA AKTA

Dobili smo dopis tov. Žilnik Mihe iz Brega pri Polzeli, ki se obrača na nas, naj mu pomoremo pri njegovem nezdruženem življenjskem stanju:

Pisec je bil na železnici v službi 9 let in 11 mesecev. Potem je zbolel na želodcu ter ga je komisija spoznala za delo popolnoma nesposobnega. Do junija je dobival stalno 1455 din pokojnine. Takrat pa ga je komisija v Celju spoznala za sposobnega za lahko delo, čeprav se je osebno čutil bolnega. Ker pa ni imel nobene strokovne izobrazbe, je šel spet na progo, kjer je svojač delal. Toda tam ga je železniška komisija poslala domov, češ, naj počaka, da bo rešeno njegovo vprašanje in da mu bodo našli lažjo zaposlitev. Tudi posredovalnica za delo mu ni našla nobene službe. Pri tem pa je ponovno resneje zbolel. Na bolniški list posredovalnice je prišel na zdravljenje v celjsko bolnico. Po odhodu iz bolnice je bil na delavski komisiji potrjen za 75% delovnega invalida za dobo dveh let. Dobil pa ni nobene odločbe ali potrdila. Tako od septembra lanskega leta do danes ni dobil nobenega denarja. Zavod za socialno zavarovanje mu je oktobra lani poslal še 2220 din in 204 denarne bone, pozneje pa ničesar več.

Ima ženo in 2 in pol leta starega otroka. V kakšnem pomanjkanju živijo, ni treba posebej pripovedovati. Toda kamorkoli ga jok otroka, ki joče po hrani, poganja, da bi izposloval hitreje pomoč in pripadajočo mu podporo, mu povsod pravi: Počakajte! — Mar se na takih mestih res ne morejo živeti v to, da je lačnemu težko čakati, še manj pa otroku, za katerega od junija meseca lani ni dobil nobenih doklad.

Ko nas prizadeti prosijo za pomoč, smo priprani, da bo tele vrstice prebral kdo od tistih, ki so sedaj opiraje se na suhe paragafe šli mimo tega primera, je dobil trohico poskočnosti in zadelo, zaradi nujnega primera hitreje uredil.

»BUGUNKA« V BLAGOVNI

Preteklo nedeljo je mladina iz Blagovne uprizorila Deteljevo »Bugunko«. Čeprav so razen tov. Merslaviča igrali sami mladi ljudje, nekateri so bili celo prvi na odru, je igra dobro uspela. Režirala je tov. Vrečkova, zasluge pa ima tudi tovariška učiteljica Stanka Mastnakova.

TEČAJNICE V SEMPETRU SO DAROVALE VES DOBIČEK OD PRIREDITVE ZA POPLAVLJENCE

Tečajnice zdravstveno-prosvetnega tečaja RK v Sempetru v Savinjski dolini so priredile 1. marca družabni večer s kulturno prireditvijo. Čisti dobiček (9693 din) so oddale OO RK, ki bo ta denar odvedel na bančni račun za poplavljenice v Nizozemski.

IZ LAŠKEGA

V Laškem so končno le začeli z zunanjo ureditvijo stavbe MLO, imenovane »graščina«. V njej so uradni prostori MLO, Narodne banke in Ljudske milice. Stavba je nujno potrebna po pravila, saj se nahaja v sredini mesta in so se tuji, ki prihajajo v Laško posebno v poletnih mesecih, upravičeno zgražali nad njeno zunanostjo. Sicer pa je stavba zgodovinske vrednosti in je zaščiten od Zavoda za zaščito kulturnih spomnikov.

Delo bodo opravili temeljito z zunanjo in dvoriščne strani, kar bo stalo okoli 3 milijone dinarjev. S to preureditvijo bo Laško vsaj v tem delu dobilo nekoliko drugačno lice. Kljub temu pa bi potrebovali samo za površno ureditev mesta, ki je v zadnji vojni zaradi bombardiranja močno trpelo, še lepe milijone. Vsekakor čakajo Mestni odbor tudi na tem področju težke naloge.

*

V soboto, dne 14. marca zvečer je bil v Laškem I. trgovski ples po zamisli sindikalne podružnice trgovskih nameštencev.

Prireditve je bila v spodnjih prostorih zdravilišča. Lahko rečemo, da so bili prostori najbolj posrečeno izbrani, dekoracija, godba in postrežba odlični in gre prireditelju vse priznanje. Če omenimo še humani značaj prireditve — saj je čisti dobiček namenjen laškim revežem — potem lahko v imenu udeležencev upravičeno rečemo: takih prireditvev si Laščani še želimo in bi naj prišle v tradicijo.

k.

STRELSKA DRUŽINA »IVO-LOLA RIBAR« NE SPI ZIMSKEGA SPANJA

Poleg rednih treningov, ki se vršijo tedensko dvakrat, ima družina »Ivo-Lola Ribar« tudi enkrat na teden razna meddružinska tekmovanja. V četrtek, dne 26. februarja je bilo v večernih urah prijateljsko strelsko srečanje med strelsko družino »LR« in sindikalno podružnico Narodne Banke. V obeh moštvi so nastopale po ena članska in ena ženska ekipa. Končni rezultat tekmovanja je bil 745:661 krogov v korist SD »LR«.

Od posameznikov sta se uveljavila pri članih Odr Jože z 129 krogi, pri članicah pa mlada talentirana strelka Birska Neli.

V soboto, dne 7. marca je bilo meddružinsko tekmovanje med drušinama »Ivo-Lola Ribar« in SD »Tempo«.

IZ KOZJEGA

V nedeljo je bil v Kozjem občni zbor društva Ljudske tehnike. Udeležba je bila polnoštevilna, saj so prišli tudi tisti, ki so bili vključeni v drugih društvi. Ustanovili so foto krožek, radio amaterski krožek itd. Tako so v tem oddaljenem partizanskem kraju vzbudili zanimanje za tehniko. Zbora se je udeležil tudi sekretar okrajnega odbora tov. Peperko Rudi, ki je obljubil društvu nuditi tudi pomoč.

*

Za 8. marec je mladina gimnazije in osnovne šole priredila materam in ženam lepo uspelo akademijo. Z zbornim petjem, prizorčki — enodejankami, deklamacijo so razveselili matere in žene. Akademija je trajala skoraj dve uri. Po razdelitvi dobička so med drugim krošnje sadnega drevja. Skoraj vsi brez izjeme škropijo sadno drevje ter uničujejo mrčes. Pri tem koristnem delu jim vneto pomaga kmetijska zadruga. V. B.

Z GOMILSKEGA

Zene so priredile proslavo 8. marca. Poleg deklamacij učencev osnovne šole so sodelovali tudi oddelki telovadnega društva »Partizan« s prostimi vajami. Med programom so pionirji prinesli materam šopke prvih pomladanskih cvetlic. Zene so obdarovale sirote in pogostile nastopajoče pionirje. Največ darov so zbrale žene Gomilskega in St. Matveža.

*

Na rednem letnem občnem zboru KZ je bilo mnogo govora o slabem poslovanju, kar dokazuje, da upravni in nadzorni odbor nista bila dovolj budna. Mnogi so izrazili mnenje, da bi bilo treba izmenjati vse uslužbenice, da v prihodnjem letu spet ne bi bila takšna zaključna bilanca kot letos.

*

Iniciativni odbor za pomoč poplavljenjem v Nizozemski je tudi pridno zbiral prispevke. Najbolj so se izkazali kmetje iz Grajske vasi, ki so prispevali nad 10.000 din. Slabše so se odrezali na Gomilskem, Zaklu in Trnavi.

*

Igralska družina TVD »Partizan« je zaključila predstave Žilčkove »Miklove Zale«. Poleg predstav doma so še nastopili v Bravovčah, Celju, Štorah in Rečici ob Savinji. Ob priliki gostovanja v Štorah so si ogledali tudi železarno.

IZ VRANSKEGA

V nedeljo je bil na Vrskem občni zbor Kmetijske zadruge Vransko. Da je ta zadruga dobro gospodarila dokazuje dobiček, ki so ga lani imeli 7 milijonov. Poleg tega so si lani nakupili stroje kot traktorja Steyr in Unimog, prikolico, kinoprojektor in sadno škropilnico.

Pa razdelitvi dobička so med drugim dali 600.000 din za elektrifikacijo okolice Vranskega in manjšo vsoto revnejšim dijakom. To je vsekakor hvalevreden ukrep.

K. J.

DROBIŽ IZ PILŠTANJA

Kmetijska zadruga Lesično je hvalevredno namenila skoraj ves dobiček za dvig kmetijstva in zadrugnega premoženja. Občinskemu socialnemu skrbstvu je darovala za leto 1953 primeren znesek za podporo revnim in onemoglim ljudem. Ljudski knjižnici na Pilštanju so zadrugniki poklonili 10.000 dinarjev. Knjižnica je bila med okupacijo popolnoma uničena in se sedaj obnavlja. Zadrugnikom gre za njihovo razumevanje in naklonjenost vse priznanje.

Deleži so bili že v jeseni zvišani na 1000 din, vendar ga je do občnega zbora v celoti plačal le mali kmet Avgust Kladošek iz Osojnika, ki je s tem izprical svojo zadrugno zavest v posmeh tistim, ki se izgovarjajo, da nimajo denarja ali pa se boje povečanega jarmstva.

*

Za Savinjski vestnik je pridobil tov. Jože Kocman, poslovodja Kmetijske zadruge Lesično, v enem tednu 27 novih naročnikov. Naj bi njegovemu vzgledu sledili še drugod, pa bomo imeli na Kozjanskem prav lepo število naročnikov našega lista.

*

Sadno drevje morajo lastniki poškrpiti do 31. marca 1953. Kdor ne more plačati škropiva sedaj, ga lahko plača v jeseni, ko bo prodal sadje, so rekli občinski odborniki na zadnji seji s pristavkom, da mora biti do škropljenja drevje tudi očiščeno.

*

Sobi v občinski hiši na Pilštanju sta dograjeni in sta se v sobi naselili učiteljici. Tako je en člen, čeprav majhen, v verigi triletnega gospodarskega plana izvršen.

B. F.

Po šoštanjskem okraju

Rudnik Velenje za obnovo turizma v Logarski dolini

Eden največjih delovnih kolektivov v porečju Savinje, rudarski kolektiv v Velenju, je širok po Sloveniji znan po svoji podjetnosti in iniciativnosti. Kaj vse si je naložil za prihodnja leta, je razvidno iz posebne številke lokalnega lista, ki ga izdajajo, omenjam le novo šolsko poslopje in moderen stadion, ki ga grade ob jezercu, ki je nastalo v ugreznini pod Skalami. Poleg tega je daroval rudnik PD Celju stavbni les, cenjen na 2,5 milijona dinarjev ter znižal to vsoto na 400.000 din. Stavbni les je PD Celje že lani zvozilo v Logarsko dolino, kjer ga bo uporabilo za gradnjo weekend-postojank, gostinsko vezanih na Planinski dom v Logarski dolini. Podpora rudarskega kolektiva je v veliki meri pripomogla k temu, da bo dom

začel obratovati s 1. majem, saj so iz tega lesa vsa tla v 18 sobah, kar predstavlja že lepo površino in precejšnjo vrednost.

NOV DELAVSKI SVET RUDNIKA VELENJE BO IMEL 55 ČLANOV

V četrtek je imel IO sindikalne družnice drugo redno sejo. Razpravljali so o novem tarifnem pravilniku. Sklenili so podvzeti vse korake, da bi vdo-ve ponesrečenih rudarjev dobivale pokojnino neglede na njihovo starost. Sklenili so tudi, da bodo volitve v delavski svet 28. marca. Sestavili so kandidatno listo 70 kandidatov, od katerih bo izvoljenih 55.

UVEDE NAJ SE JUTRANJI VLAK IZ CELJA DO VELENJA

Iz naših velikih središč Ljubljane in Maribora odhajajo v vse smeri jutranji vlaki že zgodaj zjutraj. Z njimi se lahko vozijo delavci in službeniki, ki delajo izven svojega kraja službovanja. Tako lahko pridejo pravočasno v službo. Z jutranjimi vlaki prevažajo tudi pošto, ki pride v vse kraje že v jutranjih urah, kar je predvsem važno za dnevno časopisje, da pride pravočasno v roke naslovnikov.

Tega ni na savinjski progi. Prvi vlak v smeri Šostanja in Dravograda odhaja iz Celja šele ob 7.30 uri. S tem vlakom se vozi precej uslužbencev, ki so v službi v teh krajih, največ v Velenju in Šostanju, ki je sedež okraja.

Nujno potrebno bi bilo, da bi vozil jutranji vlak iz Celja vsaj do Velenja, in sicer naj bi odhajal iz Celja tako, da bi bil v Velenju vsaj nekaj pred sedmo uro. Uvedba tega vlaka se bi vsekakor izplačala, saj ima ta proga močno zaledje. Važna je predvsem v turističnem pogledu. Turist, ki hoče v Zg. Savinjsko dolino, pride od sedanjega vlaka v Solčavo šele ob 12. uri, kar je precej pozno. D. J.

ZAKAJ V LJUBLJANI NE PRIZNAJO NEDELJSKIH VOZOVNIC ZA PESJE PRI VELENJU

Tako izrazit delavski kraj, kot je Pesje pri Velenju, še vedno nima pravice, kot ostali delavski kraji, ki jim omogoča polovično vožnjo ob nedeljah. Delavci, ki želijo na izlete, morajo 20 minut v Velenje ali pa pol ure v Šostanj, ker šele tam lahko tak popust koristijo.

DIJAKI GIMNAZIJ OKRAJA ŠOSTANJ SO SE V SMUCANJU POMERILI NA MOZIRSKI PLANINI

Svet za prosveto in kulturo — odsek za fizikulturo — je organiziral preteklo nedeljo na Mozirsko planino smučarsko tekmovalce za najboljšo smučarje, dijake nižjih gimnazij okraja Šostanj.

Ker je vršilo tekmovalce v treh disciplinah in sicer v teku, veselaletu in skokih, je poslala vsaka gimnazija po 9 dijakov, za vsako disciplino po 3 in pa po tri dijakinje, ki so tekmovalle samo v teku.

Tekme so bile izvedene v najlepšem redu, zato so tudi rezultati temu primerni. Tehnično vodstvo je bilo v rokah agilnega fizikulturista, tovariša Kojca, predmetnega učitelja iz Mozirja. Za dosežene uspehe gre v prvi vrsti zasluga tovarišem učiteljem telesne vzgoje, ki so storili vse, da so dijake za to tekmovalce temeljito pripravili.

V veselaletu so med 14 tekmovalcev zasledili prva tri mesta: Gernel Daniel (Mozirje) 49,2, Pečnik Rafko (Mozirje) 51,2, Kotnik Ivan (Velenje) 58,2. (800 m in 20 vrat.)

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI GOSTOVANJE ŠOSTANJSKE »SVOBODE«

Preteklo nedeljo popoldne so pri nas gostovali člani igralske družine »Svobode« iz Šostanja. Upriporili so veseloigro »Okence«. Z izvedbo so bili poslušalci prav zadovoljni. Reči moramo, da jih želimo videti še večkrat v svoji sredi. Želimo pa tudi, da bi bila v prihodnje vabila pravočasno nabita. Ljudi bi bilo lahko še mnogo več, žal pa mnogi niso vedeli, da se igra vrši. Prihodnjič pa nam naj šostanjski pokažejo na odru dobre- ga vojaka Švejka, katerega bodo v najkrajšem času upriporili v Šostanju. Takrat pa na svidenje!

ZANIMIVO PREDAVANJE

Ljudska univerza priredi prihodnjo nedeljo zanimivo predavanje o atomski energiji. Ker je predavanje aktualno, zato upamo, da bo tudi udeležba temu primerna. Predavanje bo 22. III. ob pol 9. uri v prostorih stare šole.

TO PA NI V OKRAS VASI

Ze jeseni so posekali pred zadrugo lipe, zato bi bil že čas, da odstranijo hlode tja, kamor spadajo. Posebno pa moramo grajati to, da so tam še veliki kupi zemlje, ki ovirajo promet, in pa odprt jarek, ki se v času deževja spremeni v pravcato mlakozo. Cestno upravo prosimo, da naj to vendar enkrat uredi. V Šmartno prihaja mnogo tujcev in kaj si ti mislijo, ko vidijo sredi vasi tako navlahe. To pač ne pospešuje boljšega in kulturnejšega izgleda vasi.

IZ VOJNIKA

8. marca je bilo v Vojniku zelo pestro. Poleg nastopa otroškega vrta in čena so upriporili mladinci nižje gimnazije nekaj pri-zorov iz Finigarjeve »Verige«. Zeteli bi jih večkrat videti.

Po proslavi je bil zaključek gospodinjstvo-izobraževalnega tečaja v prostorih nižje gimnazije. Tečaja se je udeležilo 24 deklet iz kmečkih, delavskih in nameštenskih družin. Trajal je tri mesece. Skupnega pouka je bilo preko 200 ur. Vse materialne stroške za tečaj so kriale tečajnice same. Za malenkostnimi stroški so pokazale velike uspehe. Tečaj je vodila predmetna učiteljica nižje gimnazije tov. Brinarjeva.

Ob koncu tečaja so imeli lepo prireditve s kulturnim programom, ki ga je naštevala učiteljica tov. Kušar Božena, s pevskim nastopom, ki ga je vodila tov. Brinarjeva in s pogostitvijo predstavnikov oblasti, predavateljev in staršev tečajnic. Za zaključno prireditve so nam denarno pomagali: KZ Višnja vas, Vojnik in SKUD Vojnik. Soba je bila okusno okrašena, razstavljena so bila mrzla jedila, mize so bile kar najlepše napravljene, dekleta so pokazala, da so se v tečaju naučila ne samo pripraviti jedila, temveč jih tudi kulturno postaviti pred gosta. K. P.

ZGORNJA REČICA PRI LAŠKEM

Dne 31. avgusta 1952 je bila v Hudi jami veselica. Ko so se posamezniki že razhajali, je pri rudniku uslužbeni mehanik G. A. v družbi Krašovec Aleksandra napadel pri gostilni Jager v Zg. Rečici Ramak Ivana, za pretepel in lahko telesno poškodoval. V bližini iste gostilne sta nato napadla Sešek Jurja in njegovo setro Katarino, ki pa je pobegnila. Seška sta G. in njegov tovariš podrla na tla, ga pretepla, mu vzela steklenico likerja, eno salamo in nekaj gotovine. Onesvečenega Seška sta nato vrgla v bližnji potok Rečica ter ga pustila v potoku ležati. Nato sta pretepla še Nemec Vinka in ga tudi lahko telesno poškodovala. G. A. je bil pri krajnem sodišču v Celju obsojen na 1 leto zapora, proti Krašovcu, ki služi vojaški rok, pa bo razprava pozneje.

PRAVIČNA KAZEN ZA TATVINO KOLESA

32-letni Ludvik Gradšnik iz Lokaveca pri Rimskih Toplicah je dne 5. 2. 1953 izpred »Delikatese« na Tomšičevem trgu v Celju ukradel Brglez Minki iz Celja žensko dvokolo, vredno okrog 20.000 din. Za izvršeno tatvino je bil obsojen na 14 mesecev zapora.

Celjski in savinjski delovni kolektivi obnavljajo turizem v Logarski dolini

Znano je, kako je tujski promet pred vojno cvetel tudi v Savinjski dolini, znano pa je tudi, da je ta gospodarska panoga po vojni popolnoma zamrla. Da se delovnemu človeku odpre vsaj Logarska dolina, je PD Celje leta 1950 začelo obnavljati planinsko bazo v Plestju, najlepši lokaciji te klasične U doline. Ker samo nima nobenih večjih investicijskih sredstev, je bilo vse do letos navezano na PZS in na Upravo za turizem in gostinstvo ter na skromne lažne vires. Letos pa je naletelo na razumevanje mnogih podjetij, ki so družstvu priskočila na pomoč s tem, da so dala na razpolago sredstva za opremo ene ali več sob v hotelu. Takih delovnih kolektivov so naslednji: Tovarna emajlirane posode, Metka, Hmezd, Volna. S tem je obnova doma zagotov-

ljena. Seveda problem turizma s tem še ni rešen. PD Celje ima dovoljenje, da zgradi na svojem posestvu mično turistično bazo, večjo dependanso v alpskem slogu in nekaj weekend-hišic. Nekaj lesa za to je že pripravljenega, so pa tudi nekateri delovni kolektivi, ki se zanimajo za to in nameravajo postaviti svoj idilični počitniški dom pod šumečim Palenkom. Ker bodo vse te zgradbe gostinsko vezane na Planinski dom, gradbeni stroški ne bodo visoki. PD Celje ima za to že načrte in aproksimativne predračune. Draga pa je seveda oprema, saj stane skromna planinska postelja 25 do 30.000 din. Po zanimanju, ki ga kažejo delovni kolektivi za obnovo letovišarstva v Logarski dolini, bo že letos kar lepa letovišarska sezona.

Novice iz Slovenskih Konjic

Zene v Slov. Konjicah so se letos zelo dobro pripravile za svoj praznik — 8. marec. Že dober mesec pred praznikom so začele s prvimi pripravami, ki so bile zaključene s prireditvijo na dan pred samim praznikom. V soboto zvečer so v novem kulturnem domu pripravile zelo dober program z različnimi točkami, kjer so nastopali tudi pionirji. Po prireditvi so bile žene pogoščene, za kar so potrebna sredstva prispevala konjska podjetja in množične organizacije.

*

Vsa večja podjetja v Konjicah in okolihi so že razpisala volitve v nove delavske svete, ki bodo večji del povsod v drugi polovici marca. Postavljene so že bile posebne tehnične komisije, ki bodo izdelale volilne sezname, določile volišča in pripravile volilni material. Sindikalne podružnice v teh podjetjih pa bodo izvedle vse politične priprave. Tako so na sestanku sindikalnega aktivna v TKO Zreče in Tovarni usnja KONUS sprejeli sklepe, da bodo za nove kandidate razpisali ankete, kjer bo vsakdo imel možnost predlagati ljudi, ki so že sedaj z delom pokazali, da bodo lahko opravljali odgovorne naloge pri vodstvu podjetja.

*

V Slovenskih Konjicah je bilo te dni predavanje o IV. kongresu LEJ, ki ga je imel delegat kongresa tovariš Karel Kač. Na predavanju je bilo poleg članov OF navzočih tudi več funkcionarjev vaških frontnih odborov in ostalih množičnih organizacij. Ob pomoči in sodelovanju članov ZKS bodo v tem mesecu podobna predavanja po vseh večjih vaseh na področju konjske občine, tako da se bodo ljudje v celoti seznanili z delom in nalogami, ki jih je sprejel kongres.

o-o-o

Ljudski odbor mestne občine v Slovenskih Konjicah je te dni izdelal predlog proračuna za leto 1953. Da bi se volivci seznanili z njim in dali k temu svoje pripombe, ga bodo med tednom obravnavali po volilnih enotah na zborih volivcev. S tem bo omogočeno, da bodo volivci neposredno sodelovali pri tako važnem gospodarskem aktu.

Elektrifikacija Stranice pri Slov. Konjicah precej dobro napreduje. V zimskem času so vaščani s prostovoljnimi delom postavili večino potrebnih drogov za glavni vod, zdaj pa so že pričeli z napeljavo žice. Tudi notranje instalacije so večji del že gotove, zato je trenutno najbolj važna napeljava lokalnega omrežja. Z ozirom na raztresenost posameznih naselij bo zato potrebno še precej denarnih sredstev in dela.

o-o-o

Anketa za novi delavski svet, ki jo je razpisala sindikalna podružnica v tovarni usnja KONUS v Slov. Konjicah, je pokazala zelo dobre rezultate. Pri njej je sodelovalo dve tretjini zaposlenih delavcev, kar je precej več kot pri anketi za sindikalni odbor. Iz predlogov, ki so jih podali člani te podružnice, se jasno vidi, kakšne ljudi hočejo imeti v svojem gospodarskem organu. Razumljivo je, da so nekateri dosednji člani DS, ki niso bili dovolj delavni, dobili sorazmerno le nizko število predlogov. Na podlagi rezultatov iz ankete je sindikalni odbor sestavil kandidatno listo, ki jo je nato potrdil še celotni kolektiv. Ker je na listi nekaj več kandidatov, kot pa bo izvoljenih članov za novi delavski svet, bodo pri volitvah imeli volivci možnost, izbrati najboljši izmed njih.

o-o-o

Vinogradniki v okolici Slov. Konjic so v večini že končali z rezanjem v vinogradih. Mnogokje pa so že začeli s kopanjem ter s ostalimi spomladanskimi deli.

L. V.

IZ ZREČ

Pred kratkim je imela svoj letni občni zbor tudi KZ v Zrečah, ki je lani zelo dobro gospodarila, saj je dosegla nad 5.000.000 din čistega dobička. Na tem zboru so zadružniki zahtevali, da naj bodo volitve v novi odbor tajne, kar se je tudi izvršilo. To pa verjetno ni bilo po volji dotakratnemu predsedniku zadružnega odbora Vuhner Albinu, ki je takoj po volitvah izjavil, da bodo potrebne nove volitve (morda zato, ker on ni bil izvoljen v novi odbor). Istega mnenja je bila tudi njegova žena, ki je dejala, da tajne volitve niso bile pravilne, ker v nasprotnem primeru bi njen mož le še ostal predsednik zadruge. Pa si pogledjmo, zakaj jima je bilo tako hudo.

Kot predsednik upravnega odbora zadruge je prejemal mesečno nagrado po 1500 din, razen tega pa je dobil za prvo polletje še 10.000 din, za drugo pa celo 18.000 din nagrade. Na službenih potovanjih je vedno prejemal dnevnice, od zadruge pa je zahteval, da mu odstopi par kubikov tesanega lesa, ki je bil prikazan kot višek. Zato, ker je »nadziral« delo pri gradnji novega mostu preko Dravinje, je zahteval ves stari les od starega mostu, ki ga je tudi dobil. Ko je sedaj na ta način izpadel iz zadružnega odbora, je še dejal, da iz zadruge še ne gre, temveč bo v bodoče nadziral ceste in zadružno posestvo, da bo zato dobil primerno plačo. V Zrečah pa vsi vedo, da poseduje nad 4 ha dobrega posestva in lep vinograd, ki mu daje precejšnje dohodke. V hlevu raje redi konja namesto krave, ki bi mu več koristila, toda z njo se ne more voziti k vinogradu v Skalce. Zato mu prav nič ne moremo pomagati, če ga zreški zadružniki niso izvolili v novi odbor, saj so bile volitve dovolj demokratične. Če pa meni, da je KZ ustanova, ki naj bi podpirala posamezne ljudi, se pa zelo moti.

TRGOVSKO PODJETJE

POVRTNINA -

SADJE

CELJE, Tomšičev trg 9

TELEFON 21-51 IN 21-52

ODKUPUJE na celotnem področju FLRJ kmetijske proizvode po dnevnih cenah proti gotovini in preko bančnega računa * Lastni avtopark za odkup večjih količin * Kmetijskim zadrugam dajemo maržo

Trenutno iščemo predvsem naslednje proizvode:

RDEČE KORENJE * RDEČO PESO * KROMPIR

Nudimo pa cenjenim strankam:

SLAMO * SENO IN DRUGO

po dnevnih najnižjih cenah

Prodajamo na debelo in na drobno!

Oglejte si zaloge v naših trgovinah

»ZELENJAVA« * TOMŠIČEV TRG

»MARELICA« * TOMŠIČEV TRG

in v moderni, na novo urejeni trgovini »HRUŠKA« v Stanetovi ulici Dnevno prodajamo sveže proizvode v lastnem paviljonu na tržnici po konkurenčnih cenah!

Južno sadje v široki izbiri po znižanih cenah! * Strokovna postrežba! Pri nakupu večjih količin vam nudimo popust! * Večje količine po želji dostavljamo na dom * Gostinskim obratom in zdraviliščem dajemo grosistični popust!

Se priporočamo!

NOVOOTVORJENA

RESTAVRACIJA POŠTA

CELJE • NASPROTI KOLODVORA

V prvovrstni domači kuhinji bodo na razpolago vedno mrzla in topla jedila, prirejena na razne načine, kakor tudi sladkovodne in morske ribe ter raznovrsna doma prirejena močnata jedila • Sprejemali bomo tudi abonente na dobro domačo hrano • Vsak se bo lahko okrepčal, tudi s prvovrstnimi domačimi in dalmatinskimi vini • Kolektiv se bo trudil, da bo nudil vsem delovnim ljudem vzorno in vpludno postrežbo

